

GRAMMEX press

Behm

kunnioittaa
luovuutta

Brittirockin ja
suomimusan

Eteläranta

**Musiikkialan
koronatappiot**

yli 220 miljoonaa
euroa

Tuhansien
biisien sankarit

Juha Björninen ja Nappi Ikonen

3 2020

Genelec RAW

Päättä rouhea, sisältä huippuunsa hiottu.

Yhdistimme Suomessa suunnitellun klassikkosoundin industrial-henkiseen muotoiluun ja vastuulliseen ajatteluun.

Alumiinista valmistettuihin koteloihimme käytettävästä alumiinista noin 94% on kierrätettyä materiaalia. Tärkeimmät lähteet ovat juomatölkit, vanhat autonosat ja uusien alumiiniosien ja -komponenttien valmistuksesta syntyvä ylijäämä. Harri Koskisen kädenjälkenä syntyi pelkistetty ja levollisesti muotoiltu kotelo, jonka uusin versio hohkaa ra'an alumiinin rouheaa kauneutta. Se on entistäkin ekologisempi RAW-malli, jonka kotelot eivät vaadi maalausta tai muita ympäristöä kuormittavia pintakäsittelyjä. Genelec RAW paljastaa kaiken, myös äänen salaisuudet.

Lahjoitamme osan jokaisen myydyin RAW-tuotteen hinnasta Audio Engineering Societylle (AES). Haluamme tukea AES:n urauurtavaa toimintaa audio-alan kansainvälisen tieteen ja teknologian kehityksen parissa. Lisätietoja: genelec.fi/kestava-kehitys-ja-laatu

GENELEC | RAW

Intro

Teksti: Riikka Hiltunen ja Heikki Jokinen

OUTI TARKIAINEN, KUVA: SAARA SALMI

Outi Tarkiaisen teos ehdolla

Säveltäjä **Outi Tarkiaisen** teos *Yön auringon variaatiot* (2019) on ehdolla Fondation Prince Pierre de Monaco -palkinnon saajaksi. Kolmen vuoden välein jaettava palkinto on arvoltaan 75 000 euroa ja tarkoitettu tukemaan uuden teoksen luomista.

Vuoden 2021 syksyllä julkistettavasta palkinnosta kilpailee 18 eri säveltäjän teoksia. Tämän vuoden ehdokkaista kenties tunnetuin on yhdysvaltalais säveltäjä **Steve Reich**.

Talvikauden avajaiset peruuntuvat

Gramexin perinteiset, marraskuussa pidettävät Talvikauden avajaiset jäävät järjestämättä. Tapahtuma on koontunut vapaamuotoiseen illanviettoon ja musiikin kuunteluun laajalti alan ihmisiä.

Tampereen Musiikki & Media ei myöskään järjestetä tänä vuonna perinteisessä muodossa. Sen tilalle suunnitellaan vaihtoehtoisia ja turvallisia tapoja tuoda alan ihmisiä yhteen. Lisää tietoa on luovassa syksyn mittaan.

Viime vuonna Gramexin Talvikauden avajaisissa esiintyi Ellips.

KUVA: MATTI MATIKAINEN

WILLIAM, KUVA: KARIM AWARD

William teki Spotify-ennätyksen

Suomen striimatuin kappale on tänä kesänä ollut nuoren raumalaisartisti **Williamin Penelope**, jossa fiittaa tunnettu yhdysvaltalaisartisti **Clever**. Kappale on ollut Suomen Spotifyn Top 50 -listan ykköspaikalla yli 70 päivää.

Aiempi ennätys on ollut **Luis Fonsin Despacito**-kappaleella, ja suomalaisista kappaleista lähelle on yltänyt **JVG Ikuinen vappu** -biisillään, joka oli ykkösenä 66 päivää. Williamin esikoisalbumi on vasta tekeillä.

Kolme miljoonaa jakoon

Gramex jakoi elokuussa kolme miljoonaa euroa muusikoille ja tuottajille ylimääräisessä korvauksien tilityksessä. Tästä meni 1,9 miljoonaa euroa tuottajille ja 1,1 miljoonaa muusikoille.

Korvauksien maksamista aikaistettiin joulukuulta ja ensi vuodelta. "Olemme asiassa aktiivisia, koska häitä musiikkialalla on suurta", sanoo Gramexin toimitusjohtaja **Ilmo Laevuo**.

Maksettujen korvausten joukossa oli muun muassa yksityisen kopioinnin hyvitysvaroja, ulkomailta tulleita korvauksia sekä tv-ohjelmien verkkotalennuspalvelu-korvauksia.

"Tv:n musiikkiohjelmista livenä esiintyvät muusikot saavat nyt ensimmäisen kerän Gramex-korvauksia Elisa Viihteen tyypisistä verkkotalennuspalveluista", sanoo Gramexin oikeudenhaltijayksikön johtaja **Tuomas Talonpoika**.

RIFFI - 25 vuotta asiaa musiikista ja sen tekemisestä!

Tilaa

Riffi

Gramexin jäsenille nyt 50% ALENNUS

kestotilauksen ensimmäisestä laskutuskaudesta*!

Hinta **29,25€** Tarjous koskee uusia tilaajia ja tilaus alkaa numerosta 5/2020 (julkaisupäivä 21. lokakuuta).

Tilaus on tehtävä viimeistään perjantaina 9. lokakuuta joko

- sähköpostilla: asiakaspalvelu@riffi.fi
- puhelimitse: 09 3475 6380

Riffi Idemco oy
Kirkonkyläntie 103 B
00740 HELSINKI
Aikakauslehtien liiton jäsen

www.riffi.fi

* Laskutuskausi on yksi vuosikerta (= 6 nroa), norm. 58,50 €. Kestotilaus jatkuu automaattisesti kulloinkin voimassa olevaan normaalihintaan.

Intro

Teksti: Riikka Hiltunen ja Heikki Jokinen

Suistamon Sähkö on mukana Global Music Matchissa. Yhtyeeseen kuuluvat Reetta-Kaisa Iles (vas.), Eero Grundström, Anne-Mari Kivimäki ja Tuomas Juntunen.

Global Music Match yhdistää

Suomalaisartisteja on mukana kansanmusiikin ja maailmanmusiikin verkostoitumishankkeessa, joka yhdistää 96 artistia 14 maasta. Online-hanke haluaa nostaa artistien näkyvyyttä kansainvälisillä musiikkimarkkinoilla koronapandemian tuomista pulmista huolimatta. Music Finland on yksi

hankkeen kumppaneista.

Suomalaisartisteista mukana ovat Okra Playground, **Johanna Juhola**, Vildä, Suistamon Sähkö, Duo **Emilia Lajunen & Suvii Oskala**, **Antti Paalanen**, Dantchev:Domain, **J-P Piirainen** ja Zäpämmät. Osoite: Global-musicmatch.com. ●

LiveFIN vaatii selkeitä ohjeita

Suomen musiikkitapahtumien edunvalvontajärjestö LiveFIN ry otti kantaa viranomaisohjauksen epämääräisyyteen ja vaatii ennakoitavuutta päätöksenteossa.

Järjestön mukaan koronapandemian aiheuttamista yleisötilaisuuksien rajoituksista tiedotetaan aivan liian lyhyellä aikajänteellä, mikä tekee musiikkitapahtumien järjestämisen kannattamattomaksi ja osin mahdottomaksi. LiveFIN lähestyi kannanotolaan aluehallintovirastoa sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. ●

Musiikki työllistää monipuolisesti

Ulkomaalaissyntyiset taide- ja kulttuurialojen ammattilaiset kokevat Suomessa syrjintää, toteaa kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporen tuore tutkimus. He kokevat, ettei heidän osaamistaan arvosteta tai tunnusteta Suomessa ja kielitaidon puute on suuri este työllistymiselle. Kulttuuri- ja taidelaitosten edustajat sen sijaan kertovat suhtautuvansa kulttuuriseen moninaisuuteen sallivasti.

Taiteenalojen välillä on suuria eroja, ja musiikkiala erottuu tutkimuksessa edukseen. Se työllistää ulkomaalaissyntyisiä muita kulttuurialoja paremmin. Vuosina 2017–2020 toteutettu tutkimus on luettavissa cupore.fi-verkkosivuilla. ●

SANNA KAHILAINEN. KUVA: TERO AHONEN

Kahilainen musiikkineuvoston johtoon

Sanni Kahilainen valittiin elokuussa Suomen musiikkineuvoston puheenjohtajaksi. Hän työskentelee Suomen Muusikkojen Liiton viestintäpäällikkönä. Edellinen puheenjohtaja oli Suomen Muusikkojen Liiton puheenjohtaja **Ahti Väntinen**.

Musiikkineuvostoon kuuluu 26 musiikin alalla toimivaa järjestöä ja muuta yhteisöä. Ne kattavat musiikin ammattilaiset ja harrastajat sekä alan koulutuksen. Toiminnan tavoite on parantaa musiikkialan toimintaedellytyksiä.

Suomen musiikkineuvosto on sekä Kansainvälisen että Euroopan musiikkineuvoston jäsen. ●

Mika Vainion äänitaidetta Kiasmassa

Kiasmassa on tammikuun 2021 alkupuolelle saakka esillä näyttely 50 Hz kansainvälisesti arvostetun **Mika Vainion** äänitaiteesta. Vuonna 2017 kuollut Vainio oli kokeellisen elektronisen musiikin suunnannäyttäjää Suomessa.

Pan Sonic -yhtyeensä lisäksi hän julkaisi musiikkia omalla nimellään sekä eri sooloprojekteina. Vainion ääni-installaatioita on kuultu nykyaikaisen rytmänäyttelyissä Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Kiasman näyttely on ensimmäinen laaja katsaus Vainion äänitaiteeseen Suomessa. ●

MIKA VAINIO. KUVA: ANNAR BJÖRGLI

Kaksi uutta keikkapaikkaa Helsinkiin

Haastavista ajoista huolimatta Helsingissä on avattu kaksi uutta elävän musiikin klubia. Iso Roobertinkadulla avasi elokuun puolessa välissä Astoria Klubi. Ohjelmistoon luvataan erityisesti jazzia ja klassisen musiikin konsertteja.

Hakaniemen Tokoinnannalla Cafe Pirittan tiloissa avasi puolestaan Koma. Siellä järjestetään klubeja ja keikkoja, mutta Komaa voi vuokrata erilaisiin tilaisuuksiinkin. ●

Emma Salokoski esiintyi Astoria Klubin avajaisissa elokuussa.

KUVA: JOUNI VÄÄNÄNEN

KUVA: MIKCO HO

Jean-Noël Mustonen on kuvannut pitkälti toistasataa musiikkivideota.

Videopalkinto Jean-Noël Mustoselle

Kuvaaja **Jean-Noël Mustonen** sai elokuussa nyt neljättä kertaa jaetun Musiikin edistämissäätiön Musiikkivideon edistämispalkinnon. Omien laskujensa mukaan Mustonen on kuvannut ”enemmän kuin 130 mutta vähemmän kuin 150” musiikkivideota.

”Niihin lukeutuu niin aloittelevia suomalaisia indieakteja kuin maailmanmaineeseenkin nousseita kansainvälisiä hittibiisejä”, sanotaan palkinnon perusteluissa.

”Jeanin kuvaamien videoiden lukumäärä on vaikuttava, mutta ennen kaikkea hänen työnsä huokuvat laadukkuutta ja visuaalista vaikuttavuutta kautta linjan”, perusteluissa sanotaan.

Mustosen videoilla ovat esiintyneet muun muassa Husky Rescue, Suburban Tribe, The Crash, **Dannii Minogue**, The Rasmus, **J. Karjalainen**, Bomfunk MC's, A1, Apulanta ja Tehosekoitin. ●

Oikaisu

Gramexpressin viime numerossa 2/2020 julkaistussa **Veikko Ahvenaisen** haastattelussa oli virheellinen tekijätieto. Jutun kirjoitti **Ville Hartikainen**. ●

KUVA: MIKCO PIIRINEN

Dalindéo esiintyy joulukuussa Flame Jazz -konsertissa Turun Logomossa.

Jazz City Turku jatkuu

Vuonna 2016 käynnistetty Jazz City Turku -hanke tarjoilee jazzkonsertteja läpi tulevan syksyn. Lippuja myydään vain sellainen määrä, että keikkapaikalla säilyvät riittävät turvavälit. Konsertteja on mahdollista seurata verkossakin lähes viikoittain.

Yhteistyötä tehdään Turun Kirjamesujen, Turun filharmonisen orkesterin sekä Turun konservatorion ja musiikkiopiston kanssa. Syksyn ohjelmistossa kuultavia artisteja ovat muun muassa Jaf Trio + **Kari Ikonen**, **Riitta Paakki** Quartet ja Dalindéo. ●

Pääkirjoitus

LAURI KAIRA
Päätoimittaja

Kustannustuen valuviat korjattava

Koronakriisi on vienyt jo kolmanneksen koko musiikkialan arvosta, ja lisää iskuja tulee koko ajan. Tulonmenetykset kotimaassa ovat yli 220 miljoonaa euroa.

Tilannetta vaikeuttaa se, että erityisesti tapahtuma- ja musiikkikärjellä markkinoitu valtion kustannustuki ei soveltunut musiikkialalle juuri lainkaan. Se oli yllätys, koska tukea valmisteltaessa päättäjien ja musiikkialan dialogi tuntui toimivan.

Alamme on vedonnut päättäjiin, jotta tuen kriteerit korjattaisiin ja sen hakuaika avattaisiin uudelleen.

Kustannustuen piti olla simpeli ja suoraviivainen: tukea saa jos tulot ovat pudonneet 30 prosenttia edellisvuodesta ja on pakollisia kuluja maksettavana.

Mikä siis meni pieleen? Suurin vika lienee se, ettei tukea voi saada lainkaan kesäkaudelle. Tukea voi saada vain huhti-toukokuulle ja lisäksi tuen tarve arvioidaan vain huhti-toukokuun tilanteen mukaan.

Tukea voi siis saada, jos huhti-toukokuu meni 30 prosenttia heikommin kuin edellisvuonna. Mutta tukea ei saa, jos alan tärkein sesonkiaika eli kesä meni heikommin kuin edellisvuonna.

Kesä oli alalle täysi katastrofi. Mutta se ei täytä tuen ahtaita kriteereitä. Surkea kesä ei tuo oikeutta kustannustukeen, koska tukikriteerit hyväksyvät vain huhti- ja toukokuussa syntyneet tappiot.

Tuen kriteerit sivuuttavat siis kaksi avainfakttaa: sen että koronarajoitukset jatkuivat paljon pitempään kuin huhti-toukokuun ja sen, että huhti-toukokuu on aivan väärä hetki arvioida alan menetyksiä.

Tuen kriteereissä oli muitakin ongelmia. Ne eivät yksinkertaisesti sovi alalle, jolla on suuria kuukausi- ja vuosivaihteluita ja jolle tuloja tulee viiveellä tekijänoikeusjärjestöjen kautta.

Musiikkialan kiirastuli ei suinkaan päättynyt, kun kesä alkoi. Päinvastoin, se jatkuu yhä.

Musiikkialan järjestöt ovat vedonneet, että 31. elokuuta päättynyt hakuaika avataan uudelleen ja kriteerit korjataan. Toivottavasti viestimme kuullaan. ●

Tuen haku avattava uudelleen.

KUVA: ANTTINTYNNÄN

JUHA BJÖRNINEN

- Syntynyt 1954.
- Kitaristi, studiomuusikko.
- Soittanut 4 295 uralla.
- Mukana muun muassa näillä levytyksillä: **Kirkan Surun pyyhkit silmistäni**, **Jari Sillanpään Satulinna**, **Kikan Sukkula Venukseen** ja **Muskan Pidä kii**.

Näillä otteilla kitaristi Juha Björninen (vas.) ja rumpali Tapani Ikonen ovat levyttäneet tuhansia kappaleita.

KUVA: MATTI MATIKAINEN

TAPANI "NAPPI" IKONEN

- Syntynyt 1946.
- Rumpali, studiomuusikko.
- Soittanut 5 842 uralla.
- Mukana muun muassa näillä levytyksillä: **Maartin Hymypoika**, **M. A. Nummisen Minä soitan harmonikkaa**, **Pepe Willbergin Saat miehen kyyneliin** ja **Katri Helenan Joulumaa**.

Perusjuttuja ja härpätti-härpättiä päälle

Legendaariset studiomuusikot kitaristi Juha Björninen ja rumpali Nappi Ikonen muistelevat vauhdikkaita vuosiaan kotimaisen iskelmämusiikin eturintamassa.

Teksti VILLE HARTIKAINEN

Jos studiomuusikon työ jotain vaatii, niin kurinalaisuutta, tinkimättöntä tarkkuutta ja ensiluokkaista keskittymiskykyä. Näin ajattelee kitaristi **Juha Björninen**.

”Sitä, että haluaa tehdä jonkin asian niin huolellisesti kuin mahdollista”, hän selostaa.

Vaan aina ei huolellisuus ole niin yksioikoista, tämän on Björninenkin saanut huomata. Hän kertoo valaisevan esimerkin 1990-luvun taitteesta.

Meneillään olivat uransa uutta nousukautta eläneen **Irwin Goodmanin** albumin nauhoitukset. Kesken levynteon tekstinikkari **Vexi Salmi** oli astellut studioon, kuunnellut hetken aikaa tekeillä olevaa kappaletta ja kurtistanut lopulta kulmiaan.

Nyt ei toimi, liian siistiä, Salmi oli ilmoittanut.

”Kysyimme, että mikäs tässä on liian siistiä? Vexi vastasi, että kitarat ovat ainakin vireessä. Että kokeilkaapas laittaa ne epävireeseen. Näin me sitten tehtiin. Vexi oli riemuissaan, että älkää muuttako mitään”, Björninen kertoo ja nauraa.

Vastaavia tarinoita hänellä olisi kerrottavanaan lukemattomia. Kolmenkymmen vuoden uran studiomuusikkona tehnyt Björninen on yksi ahkerimmista suomalaisista levyttäneistä muusikoista. Gramexin kesällä 2020 tekemän laskelman mukaan Björninen on ollut mukana 4 295 uran levytyksellä.

Valtavan biisimateriaalin ohella kunnioitusta herättävät levytettyjen kappaleiden otsikot. Björninen on ollut soittamassa muun muassa sellaisilla klassikkoraidoilla kuin *Rentun ruusu*, *Sata salamaa* ja *Katson autiota biekkarantaa*. Hittejä hitin perään.

Irwinin, **Virve Rostin** ja **Katri Helenan** ohella hänen ammattitaitoonsa luottivat **Kari Tapio**, **Matti** ja **Teppo**, **Carola**, **Kirka**, **Eino Grön**, **Danny**, **Pepe Willberg** ja monet muut kotimaisen iskelmän kärkinimet.

”Kaikki, jotka ovat myyneet paljon levyjä”, Björninen summaa.

Suomalaisuuden äänimaisema

Björnisen (s. 1954) ura studiomuusikkona käynnistyi 1970-luvun puolivälissä. Kotkan seudulla nuoruutensa viettänyt kitaristi utjutautui tuolloin Helsingin muusikkopiireihin ja liittyi osaksi Suomen kompiksi itseään kutsunutta studiomuusikkojen ryhmää.

Kokoonpanon merkitystä suomalaisessa populaarikulttuurissa voi tuskin korostaa liikaa. Suomen komppiin kuuluneet huippumuusikot loivat äänimaiseman valtaosaan kotimaisen iskelmämusiikin tunnetuimmista klassikkokappaleista 1960-luvun lopulta aina 1990-luvun vaihteeseen asti.

Björninen kertoo löytäneensä oman kutsumuksensa 16-vuotiaana koulupoikana. Tuol-

loin hän teki ensimmäisen studiokeikkansa Yleisradion *Bluesin maailma* -ohjelmaan. Kotkan Kansallisosakepankin salissa tehty äänitys teki teini-ikäiseen kitaristinalkuun lähtemättömän vaikutuksen.

”Olin aivan mykistynyt, että eihän tämä voi olla tottakaan. Se monitorikaapeista tullut soundi oli niin hieno ja iso”, hän muistelee.

Seuraavina vuosina viehtymys sisäsiistiä studiomuusikon ammattia kohtaan ainoastaan vankistui. Björninen paiski töitä esiintyvänä muusikkona, soitti valtavan määrän keikkoja ravintoloissa ja merimieskapakoissa ja kiersi maata **Tapani Kansan** bändissä.

Mieleen on piirtynyt erityisesti eräs joulupäivän keikka. Björninen kyyhötti muun bändin

Juha Björninen (vas.) on soittanut 4 295 levytyllä uralla ja Tapani Ikonen 5 842 uralla.

KUVA: MATTI MATIKAINEN

kanssa tanssipaikan takahuoneessa jossakin kaukana talvisessa Suomessa. Raakalaudasta kyhättyssä kopissa lämpötila laski pakkasen puolelle. Hengitys höyräsi.

”Silloin ajattelin, että tätä en tahdo tehdä työkseni.”

”Kuunnellaan sitten radiosta”

Björninen ehti soittaa vuosikymmenien varrella sadoilla myyntilistat ja suomalaisten sydämet täyttäneillä kappaleilla. Menestyslevyillä vaikuttaneiden studiomuusikoiden ohella myös hänen nimensä jäi silti suurelle yleisölle tuntemattomaksi.

Onko se koskaan häirinnyt? Björninen kieltää.

Hän sanoo olleensa enemmän kuin tyytyväinen rooliinsa. Björninen toteaa studiomuusikon ammatin olleen hänelle ennen kaikkea kutsumustyö. Kuuluisuutta tai muuta näkyvyyttä hän ei soittamalla koskaan haittanut.

”Se oli itselleni aina aivan toisarvoista.”

Omistautumista ammatti vaati sitäkin enemmän. Studiomuusikoiden työtahti oli kova etenkin huippuvuosina 1970- ja 1980-luvuilla ja monesti kireiden aikataulujen vuoksi studiolla ”lähes asuttiin”. Paineet vaikuttivat väistämättä myös työskentelytapoihin.

Tästä hyvänä esimerkkinä Björninen pitää *Surun pyyhki silmistäni* -kappaleen nauhoituksia. Vuonna 1988 julkaistusta kappaleesta muodostui Kirkan suurin hitti ja samannimisestä levyistä kaikkien aikojen kolmanneksi myydyin kotimainen albumi.

”Biisi vedettiin hirvittävän nopeasti sisään”, Björninen kertoo.

”Soitin kappaleeseen kaksi erilaista kitara-raitaa ja kummatkin vain kerran. Kysyin sitten **Kassulta** (tuottajasäveltäjä **Kassu Halonen**), että pitäisikö kuunnella. En ollut itse ihan varma, soitinko hyvin koko matkan. Kassu katsoi mua ja sanoi, että ihan tarpeeksi hyvä se on, että kuunnellaan sitten radiosta.”

Taustalla on aina luovuus

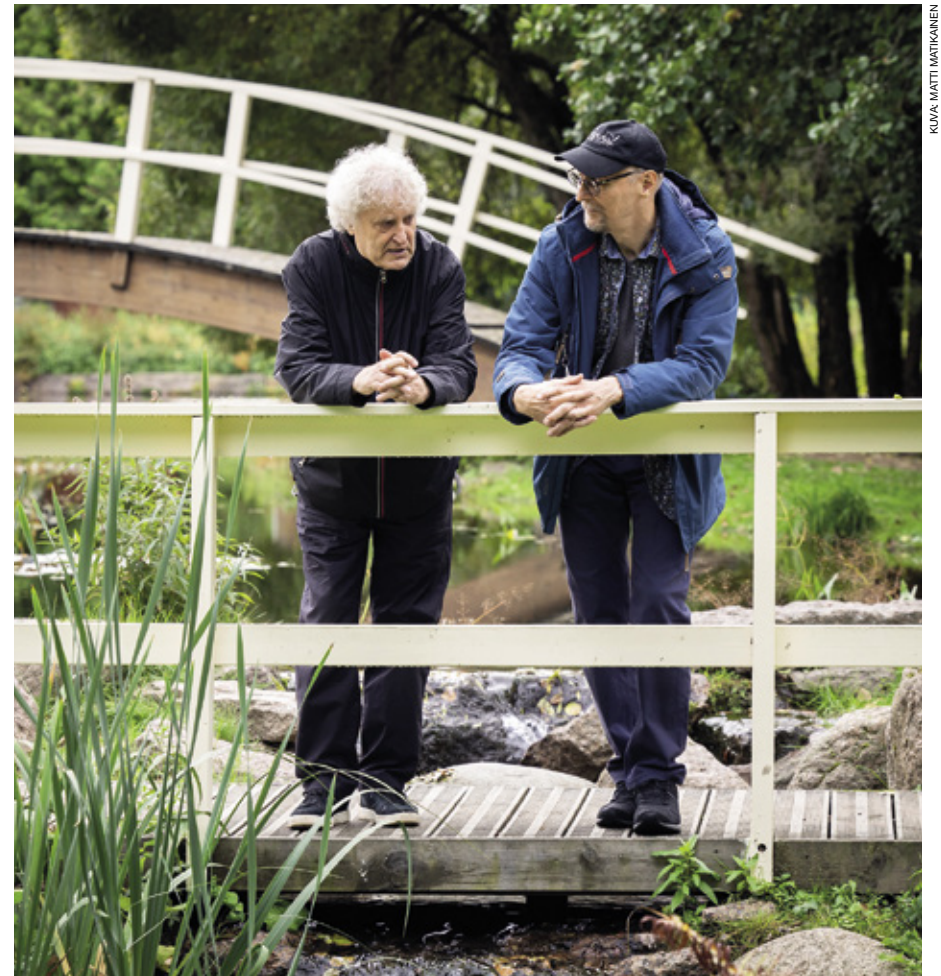
Vaikka Björninen ei maineesta niin välitäkään, erään studiomuusikon työhön liitetyn harhaluulon hän haluaa kumota. Monesti ajatellaan, että studiomuusikot ovat kuin robottimaisia työhevosiä, jotka lukevat jokaisen soitetun äänen nuottipaperista.

Björnisen mielestä totuus on päinvastainen.

Hän kertoo, että isolla osalla niistä levyistä, joilla hän itse vaikutti, sovitukset perustuitivat komppiryhmän omiin ehdotuksiin. Ja mitä pidemmälle levyprosessi eteni, sitä suuremmaksi improvisatorinen puoli kasvoi.

”Se oli itselleni kaikkein rakkain asia”, Björninen sanoo.

”Improvoin soittaessani aina hyvin paljon ja sanoinkin monesti, että kitaransoittoni seurustelee laulun kanssa. Luovuus oli aina siellä taustalla.”

Ikonen ja Björninen ovat mukana lokakuussa 2020 ilmestyvällä Suomen komppi -nimellä äänittäneen studiomuusikkojen ryhmän levyllä Tuhansien raitojen miehet.

”Ei voinut olla vain yhden tempun poni.”

Kaikki hyvä loppuu silti aikanaan. 1990-luvulla studio- ja äänitystekniikan kehittyessä studiobändien merkitys väheni. Björnisen täyspäiväisen studiomuusikon työt päättyivät vuosituhannen alussa. Ammatillinen minäkuva oli silloin kovilla.

”Tuntui, että oma tekeminen oli menettänyt merkitystään.”

Musiikkia hän ei silti jättänyt. Nykyisin Björninen työskentelee muun muassa äänittäjänä ja pyörittää kahta omaa yhtyettä. Taiteilijaeläke hänelle myönnettiin vuonna 2015. Kaipaako hän vielä studioon?

”No, edelleenkin kerron vaimolle lauantaiamuisin, että tätä juttua et ole vielä kuulutkaan. Huumori oli hirveän tärkeä osa sitä hommaa. Olisihan se taas kiva mennä maanantaina studiolla vanhojen pölköjen kanssa töihin. Kollegat olivat minulle tärkeitä.”

”Liukuhinnahommaa”

Musiikki ei ole kilpaurheilua, mutta todetakaan silti, Björnistäkin pidemmän korren

levyitettyjen kappaleiden määrässä vetää rum-pali **Tapani ”Nappi” Ikonen**. 74-vuotias veteraanimuusikko on 5 842 urallaan Suomen historian toiseksi eniten levyttänyt muusikko.

Björnisen ohella myös Ikonen (s. 1946) vaikutti Suomen kompin riveissä. Hänen soittoaan voi kuulla muun muassa sellaisilla kappaleilla kuin **Rauli Badding Somerjoen Paratiisi**, **Sammy Babitzinin Daa-da daa-da**, **Paula Koivuniemen Aikuinen nainen**, **Vesa-Matti Loirin Lapin kesä** ja **Hectorin Lumi teki enkelin eteiseen**.

Klassikkokappaleita kaikki tyynni.

”No, mikä nyt on klassikkokappale”, Ikonen murahtaa.

Asemaansa kotimaisen iskelmämusiikin voimatekijänä hän suhtautuu maltillisesti. Ikonen toteaa, ettei studiossa tehty koskaan ”niin suurta taidetta, että transsiin olisi vaiuttu”. Itseään hän kuvailee yleismuusikoksi. Sellaiseksi, joka soitti mitä tilattiin.

”Se oli sitä, että lyötiin nuotin eteen ja sanottiin, että nyt vedetään tuosta. >>>

>>>

Monesti soitettiin pelkkä komppi, eikä kokonaiskuvaa muodostunut senkään vertaa. Radiosta sitten kuunteli, että ehkä olen tuossa soittanut. Vähän liukuhihnahommaahan se oli.”

Ikonen kertoo esimerkin vuodelta 1973.

”Oltiin tekemässä jotain ihan muuta juttua, kun tuottaja kysyi, että tehtäisiinkö tällaiselle nuorelle pojalle sinkku. Soitettiin se sitten äkkiä jaloista pois.”

Nuori poika oli Rauli Badding Somerjoki. Kappale *Fiilaten ja höyläten*.

Monen tempun poni

Ikonen toteaa, ettei hän muutenkaan ollut kovin hyvä aistimaan tulevia ikivihreitä ja arvelee, että sellaisissa asioissa hänellä oli ”ilmeisesti aika huono vaisto”. Toisaalta eivät hitit Ikoselle kovin tärkeitä olleetkaan.

Henkilökohtaisesti merkittäviä projekteja Ikoselle olivat muun muassa trumpettistien **Kaj Backlundin** ja **Markku Johanssonin** kanssa tehty jazz-levy *Studio Big Band: No Comments – Finnish Big Band Jazz* (1977) sekä **Pirjo** ja **Matti Bergströmin** tuottamat **Hector**-levytykset.

”Heillä oli omanlaistaan näkemystä, joka poikkasit sen aikaisesta valtavirrasta. Varmaan ne ovat siksi jääneetkin paremmin mieleen.”

Jäikö jokin kappale erityisesti mieleen? No, ei oikeastaan, Ikonen toteaa.

”Ei niissä sen kummempaa komer-venkkia ollut. Kunhan vain soiteltiin.”

Yksittäisiä kappaleita tärkeämpää oli päästä soittamaan yhdessä hyvien soittajien kanssa. Studiobändin pitää Ikonen mielestä toimia kuin rasvattu kone. Silloin yksinkertaisetkin jutut vatsaavat ja tekeminen tuntuu normaalia hauskemmalta.

Studiomuusikon tärkeimmiksi ominaisuuksiksi Ikonen mainitsee hyvän taititajun

KUVA: LEIF ÖSTER / YLEN KUVAPALVELU

KUVA: TIMO HÄMÄLÄINEN / LEHTIKUVA

Tapani Ikonen soittamassa Eurovision laulukilpailujen Suomen karsinnoissa 1980. Juha Björninen (oik.) yhdessä Matti ja Pirjo Bergströmin kanssa syyskuussa 1976. He tekivät ja esittivät musiikin Suomen Kansallisopperan Kaiku-balettiin. Koreografina oli Carolyn Carlson.

ja kohtuullisen nuotinlukutaidon. Tärkeää on myös mukautuminen erilaisiin tyylihin.

”Ei voinut olla vain yhden tempun poni.”

Arkinen sisätyö

Ammattiinsa Ikonen sanoo suhtautuneensa aina kuin mihin tahansa arkiseen sisätyöhön. Töihin mentiin yhdeksäksi ja viideltä lähdettiin kotiin. Sellainen sopi perheelliselle miehelle hyvin, Ikonen pohtii.

Oliko työ miellyttävää?

”No, ei se aina suurta taiteellista mielihyvää antanut, mutta homma sopi minulle silti tosi hyvin. Olin laiska, enkä halunnut matkustaa. Ja sai sinne sekaan laittaa pikkaisen omiaankin.”

Luovuttaan Ikonen sai harjoittaa erityisesti rumpufilleissä. Tunnetuin esimerkki tästä lienee Tapani Kansan suomidiskoklassikko *R-A-K-A-S* (1976), jonka säkeistö

taittuu kertosäkeeseen Ikonen triolipohjaisen tomtom-fillin kautta.

”Sitä filliä etsittiin jostain latinolevyiltä ja lopputulos oli muistaakseni yhdistelmä useammasta jutusta. Aika yksinkertainen juttu se on oikeastaan rytmisesti. Ihan perusjuttu. Ja vähän sellaista härpäti-härpätiä päälle.”

Ikonen studiomuusikon työt päättyivät 1980-luvun lopulla. Kun häneltä kysyy, millä mielin hän muistelee mennyttä uransa, arvelee hän, ettei kyseessä sen juhlavampi työ loppujen lopuksi ollut. Suuret nostalgiantunteet eivät läikähtele hänen sisällään.

”En edes omista yhtään levyä, jolla olen soittanut. Joskus radiosta tunnistan, että tuossa taidan soittaa minä. Siinä kaikki. Mieluummin kuuntelen muiden soittoa. Siinä saattaa oppiakin jotain. Omasta soitosta ei opi mitään.”

RAITOJEN RUHTINAAT

Gramexin vuoden 2020 tilastojen mukaan eniten uria äänittäneet: Heikki Laurila 7 238. Tapani Ikonen 5 842. Anssi Nykänen 5 362. Heikki Virtanen 5 193. Ilpo Kallio 4 673. Taisto Wesslin 4 375. Juha Björninen 4 295. Martti Metsäketo 4 068. Harri Rantanen 3 767. Pentti Lasanen 3 727. ●

Suomen komppi äänittämässä levyä Finnvoxin studiolla. Vasemmalta: basisti Heikki ”Häkä” Virtanen, laulaja Marjo-Riitta Kervinen, kosketinsoittaja Olli Ahvenlahti, kitaristi Juha Björninen, kitaristi Janne Louhivuori, rumpali Tapani ”Nappi” Ikonen ja rumpali Vesa Aaltonen.

LEVYJEN LEVY

TOMMI E. VIRTASEN ohjaama dokumentti *Tuhansien raitojen miehet* sai ensi-iltansa joulukuussa 2017. Siihen äänitettiin monia kappaleita kokeneiden studiomuusikkojen kokoonpanolla.

Jo tällöin oli ajatus koota kappaleet levyille, mutta asia ajankohtautui kun dokumentti esitettiin uudelleen Ylellä äitienpäivänä 2020. Dokumentti keräsi niin mittavasti katsojia, että levy päätettiin tehdä.

Suomen komppi -nimellä äänittäneen studiomuusikkojen ryhmän kymmenen kappaletta sisältävä levy *Tuhansien raitojen miehet* julkaistaan lokakuussa 2020. Levy-yhtiö on Emsalö Music.

Vuoden 2018 alussa Yle esitti kahdeksanosaisen sarjan *Suomihittien näkymättömät duunarit*. Jaksoissa **Nappi Ikonen**, **Anssi Nykänen**, **Juha Björninen** ja **Ako Kiiski** kertoivat kokemuksiaan studioissa ja keikoilla.

Nämä muutamien minuuttien mittaiset jaksot ovat yhä nähtävillä Yle Areenassa, samoin kuultavissa audiona. ●

Soitin

Soitin-palstalla esitellään kauden kiinnostavia soitinuuksia ja oheislaitteita. Teksti: Tommi Saarela

Catalina Special Edition 2020.

Puisilla vanteilla

GRETSCHIN uutuusrummusto Catalina Special Edition 2020 on nimensä mukaisesti rajoitetun ajan valmistettava erikoisuus, jonka seitsemänkerroksiset rungot ovat pähkinäpuun ja vaahteran yhdistelmä.

Valmistajan mukaan runkojen 30 asteen kulmaan hiotut reunaviisteet sopivat ihanteellisesti vaahterasta valmistettujen puuvanteiden pariin, jollaiset siis löytyvät – normaalien metallivanteiden sijaan – setin kaikista rummuista. Ratkaisujen lopputuloksena lupailaan lämmintä ja resonoivaa sointia, joka sopii monenmoisiin musiikillisiin yhteyksiin.

Tummanruskealla kiiltolakkaviimeistelyllä silattua Catalina Special Editionia on saatavilla neljän ja viiden rummun settinä. Pienempään, alle tuhannen euron pakettiin kuuluu virvelin ja 18-tuumaisen bassorummun lisäksi 12-tuumainen etutomi suoralla kylkikiinnityksellä sekä 14-tuumainen lattiatomi.

Suuremmissa, noin 1200 euron hintaisessa setissä virveli on tuuman verran syvempi, bassorumpu peräti 22-tuumainen, ja viidentenä rumpuna on 16-tuumainen lattiatomi.

Molempien settien bassorummut ovat perinteikkäästi vain 14 tuumaa syviä. Bassorummuissa on retrohenkisesti paikka myös yhdelle symbaalitelineelle. ●

Lisätietoja: www.gretschdrums.com

PRS SE P20E

Soundia salonkeihin

AMERIKKALAISEN PRS-yhtiön uusi Parlor- eli salonkikokoinen SE P20 -kitaramalli lupaa pienestä kopastaan huolimatta isoa, lämmintä ja kuulasta sointia, joka on on omiaan vastaamaan esimerkiksi tämän päivän laulaja-lauluntekijän komppaustarpeisiin.

Kokopuuta olevalla mahonkikannella varustetun kitaran koppa on laminoitua mahonkia, jota tukee valmistajan akustisista kitaroista tuttu X/Classical-rimoitus. Sen tehtävänä on yhdistää pohja ja sivut, jolloin kitaran tulisi pystyä värähtelemään esteittä.

Säädettävällä kaularaudalla varustettu mahonkinen kaula on muotoa ”Fat Wide” ja otelauta on

Kiipari kutistui

SOITINTEKNOLOGIAA mobiiliin musiikintekijän tarpeisiin suunnittelevalle IK Multimedialle uusi 25 koskettimen iRig Keys 2 Mini lupaa pakettavaa mukavuutta. Valmistajan iRig Keys 2 -sarjan pienin kosketinohjain kattaa kaksi oktaavia, ja on suunniteltu reissukäyttöön fyysiseksi käyttöliittymäksi älypuhelimien tai tabletin avulla tuotettavalle musiikille.

Laitte voidaan yhdistää suoraan Applen iPhone- ja iPad-laitteisiin ja sen kerrotaan sopivan myös suurimpaan osaan Android-laitteista. Liitäntöihin kuuluu Midin lisäksi erillinen audiolähtö kaiuttimille tai kuulokkeille, mikä on tervetullut ominaisuus varsinkin uusimpien iPhone- ja iPad-mallien kanssa, joissa ei ole perinteistä analogista ääniliitäntää.

Keys 2 -sarjan tulokkaan säätöihin sisältyvät muun muassa äänenvoimakkuus, oktaavi ylös/ alas sekä datasyöttö. Lisäksi käyttäjä voi asettaa neljälle säätöpyörälle haluamiensa esitysparametrien ohjauksen.

Ohjain ottaa virtansa suoraan mobiililaitteelta tai vaihtoehtoisesti USB-virtalähteen kautta. Hinta-luokka on noin sata euroa. ●

Lisätiedot: ikmultimedia.com

IK iRig Keys 2 Mini.

eebenpuuta, joka on somistettu valmistajalleen tyypillisiin bird-otelautamerkein. 20-nauhaisen kaulan soivaksi pituudeksi eli skaalaksi ilmoitetaan tarkalleen ottaen 24,72 tuumaa. Satula ja tallan kielisilta ovat luuta, ja kokonaisuuden viimeistelevät vuosikertahenkiset virritimet.

Kitaran jälleenmyyntihinta laukun kera on noin 470 euroa, ja soitin tulee saataville myös Fishmanin GT1-elektronikalla varustettuna sähköakustisena versiona nimellä P20E. Kitararaa valmistetaan kolmella pintaviimeistelyllä, jotka ovat Vintage Mahogany, Satin Black ja Charcoal. ●

Lisätiedot: www.prguitars.com

BEHM

- Koko nimeltään **Rita Behm**.
- Musiikintekijä ja laulaja.
- Ensisingle *Hei rakas* syyskuussa 2019.
- Ensialbumi *Draaman kaari viehättää* syyskuussa 2020.
- *Hei rakas* palkittiin Suomen Musikkikustantajien vuoden bisiinä 2020.

Luovuus on arka asia

Behm rakastaa koukuttavia melodioita ja tekee perusmelankolista musiikkia.

Teksti HEIKKI JOKINEN
Kuvat PIETARI PUROVAARA

"Musiikki on osa minua, ei jokin asia minulle", Behm sanoo suhteestaan musiikkiin.

Biisini lähtevät kokonaan minusta, sanoo musiikintekijä ja laulaja **Rita Behm**. ”Luovuus on arka ja herkkä asia, jota pitää kunnioittaa. Musiikki ei ole mittatilaustyötä, sitä ei voi räätälöidä.”

Syyskuussa 2019 julkaistun ensisinglensä *Hei rakas* jälkeen nopeasti laajaan suosioon noussut Behm tekee musiikkinsa lähes poikkeuksetta yksin. Syyskuussa ilmestyneellä ensialbumilla *Draaman kaari viehättää* kaikki sanoitukset ovat omia. Samoin sävellykset, paitsi kaksi yhdessä **Sakke Aallon** kanssa sävellettyä.

Musiikin omakohtaisuus vaikuttaa luomisprosessiin. ”Monet sanovat, että pitää tehdä musiikkia koko ajan. Minulle oli iso oivallus, että on löydettävä oma tapa.”

”Teen vain, kun on filis, ja se voi olla pois puoliakin vuotta. Ihailen niitä, jotka menevät studioille töihin joka päivä.”

Behm ei julkaise musiikkiaan ennen kuin se tuntuu hyvältä. ”*Hei rakasta* tein yhdeksän kuukautta. Minun on annettava biiseille aikaa, en tee mitään alle kolmen kuukauden. En usko, että pakolla tulisi mitään hyvää.”

Viime vuonna Behm laskee kirjoittaneensa ehkä viisi kappaletta. ”Joku tekee siinä ajassa 28 demoa, ja se on hänen tyyliensä. Molemmat ovat oikeita tapoja.”

Behm ei julkaise musiikkiaan ennen kuin se tuntuu hyvältä. Hei rakasta hän teki yhdeksän kuukautta.

Suuren tarinan jäljillä

Yleisön mielestä Behminkin tapa on oikea. Kolme ensimmäistä singleä *Hei rakas*, *Tivolit* ja *Frida* sijoittuivat pitkiksi ajoiksi eri listojen kärkeen ja syyskuinen albumi ylitti platinarajan jo ennen ilmestymistään.

Albumille *Draaman kaari viehättää* Behm halusi tehdä suuren tarinan, rakentaa lauluista kokonaisuuden. Levy alkaa, kun levyn minä on yksinäinen, Behm sanoo. ”Tulee parisuhteita ja niitä menee pieleen. Loppu on onnellinen.”

Aluksi Behm ajatteli toisin päin kulkevaa kokonaisuutta, jossa alku olisi onnellinen. Tai kahta eri versiota: lp:lle ja cd:lle eri järjestys. ”Mutta huomasi, että enhän kestä elokuvaakaan, joissa on onneton loppu.”

Behm pitää hienona, että on yhä artisteja, jotka tekevät albuminsa kokonaisuuksina, ja

sanoo itse kuuluvansa heihin. ”En usko, että albumi on kuolemassa. Ihmisiä kiinnostavat kokonaisuudet, mikä on ihanaa.”

Silti, yksittäiset kappaleet ovat tärkeitä. ”Hyvä biisi tekee sinulle jotakin, se koskettaa, että auts.” Toki musiikkia on monenlaista, Behm lisää.

”Joku sanoo musiikkiani liian draamatiseksi”, Behm kuvailee. Mutta ehkä näin sanovat eivät sitten kuuntele hänen musiikkiaan. ”Joku tykkää ruotsalaisesta popista, ja se on ok.”

Behm luonnehtii tekevänsä perusmelankoliaa. ”Olen itsekkin suomalainen, melankolia asuu minussa. En usko, että *Tivolit* on lauantai-illan hittibiisi, kun juhliitaan ja juodaan kavereiden kanssa bisseä.”

On hienoa, että meillä on niin laajalaisesti tekijöitä ja artisteja, ja että joku osaa tehdä iloisia kappaleita, Behm alleviivaa, mutta ei usko itse sitä osaavansa. ”En voi sille mitään, mutta en voi sietää iloisia biisejä.”

Paljon indie-folkia kuunnellut Behm yritti aluksi tehdä sen kaltaista musiikkia. ”Mutta siitä tuli poppia – ja sitä oli vaikea hyväksyä. Rita, sä teet poppia!”

”Rakastan koukuttavia melodioita. Pop-musiikki on pop-musiikkia eikä minusta saa jazz-muusikkoo vaikka mikä olisi.”

Tärkeää olla tekijä

Musiikki oli aina läsnä Behmin lapsuuden perheessä Lahdessa, varsinkin kotimainen iskelmä. Side musiikkiin on vahva.

Kuusivuotiaana Behm alkoi käydä pianotunneilla. Se ei sujunut aivan täydellisesti, mutta antoi perustaidon. ”En oppinut nuotteja, soitan edelleen korvakuulolta.”

Muusikon ura lähti kitaran ostamisesta vuonna 2016. ”Minulla ei ollut aavistustakaan, miten sitä soitetaan.”

Ensimmäinen oma kappale syntyi silti kitaralla, ei pianolla. ”Kun ostin kitaran, jokin napsahti. Tuli tunne, että pitää tehdä musiikkia.”

Silloin Behm näki verkossa ilmoituksen biisileiristä ja pääsi mukaan. Siellä hän tapasi tuottaja **Henri Lanzin**. ”Ilman sitä en olisi osannut hakeutua levy-yhtiöihin.”

Kun Behm teki kustannussopimusta, hän arkaili sanoa, että oli tehnyt siihen mennessä vain neljä kappaletta. ”Rita, ei sillä ole väliä, kunhan ne ovat hyviä”, musiikkikustantaja sanoi.

”Olin oikeaan aikaan oikeassa paikassa”, Behm sanoo. ”Vaikka olinkin aivan pihalla alasta.”

Voi olla hyväkin, että ei tiedä mistään mitään, Behm arvelee. ”Silloin on kuin leikkikentällä, jossa ei ole aitoja.”

Ura on kuitenkin ollut nopeaa oppimista. Hän on yksi uuden albuminsa tuottajista yhdessä Sakke Aallon ja **Kashwellin** eli **Kalle Mäkipellon** kanssa. ”Haluan kehittyä ja olla

mahdollisimman omavarainen tulevaisuudessa. Tuotanto on tärkeää siinä, miltä musiikki kuulostaa.”

Behm korostaa, ettei koe olevansa ensisijaisesti artisti vaan musiikintekijä. ”Minulle on aina tärkeää olla tekijä.”

Julkisuuden käänköpuoli

Musiikillista menestystä seuraa julkisuus. Miltä se tuntuu? ”Voinko olla rehellinen? En pidä siitä yhtään.” Siksi Behmin haastattelu-jakaan ei ole montaa mediassa nähty.

”Rakastan elämäni sellaisena kuin se on, ja että saan tehdä musiikkia. En koskaan halunnut olla esillä henkilönä. Minua on pyydetty mukaan eri ohjelmiinkin, en ole mennyt. En tuomitse niitä, jotka menevät, mutta se ei ole minun juttuni.”

Joku salakuvasi Behmiä metrossa ja julkaisi kuvat verkossa. ”Se tuntui pahalta. En ole metrossa Behm, artisti, olen Rita.”

Samalla Behm ymmärtää ja hyväksyy sen, että jos hän haluaa keikkoilla, täyttä yksityisyttöä ei saa. ”Haluan silti välttää turhaa esilläolemista.”

Jos joku haluaa ottaa kuvan keikan jälkeen, se on ok, Behm sanoo. ”Olen siellä töissä. Mutta jos joku kuvaa, kun olen matkalla ruoka-kauppaan, se ei sitä ole.”

”En ole julkis, olen julkisuudessa musiikkini vuoksi. Kyllä artistienkin tulee saada olla rauhassa.”

Artisteilta odotetaan, että he ovat yli-ihmisiä, superkohteliaita ja aina valmiita, Behm mieltii. Jos sitä ei ole, voi saada haukut.

Ei kukaan aavistanut, että Behmin ura etenee niin nopeasti. ”Pitää vain yrittää pysyä kyydissä. En ole itse muuttunut mihinkään, olen edelleen se sama Rita. On vaikea tajuta, että tuolla joku voi puhua minun musastani.”

Tunnelukat aukeavat

Koronavuosi vei keikat, ja Behm ehti esiintyä live-yleisölle vain kolmella festivaalilla, ensimmäiseksi Turun Aurafestillä elokuun alussa. ”En ollut nähnyt kuulijoitani ikinä. Kun astuin lavalle, purskahdin itkuun.”

”Tajusin, että nämä ihmiset ovat tulleet kuuntelemaan minun musiikkiani, ja minä esitän sitä heille. Se oli koskettava, ihana hetki: tätä haluan tehdä. Kokemus oli ihana, kyse on yhteydestä yleisöön.”

Keikkatilanne poikkeaa aina normaalista elämästä, Behm sanoo. ”Jos kuulee hittibiisin 5 000 kertaa radiosta ja kyllästyy siihen, keikalla voi kuitenkin olla ihan liekeissä. Keikkailu on parasta ikinä.”

Palaute oli myönteistä, ja Behm kertoo lukevansa kaikki saamansa viestit. ”On upeaa, kun joku kokee niin vahvoja kokemuksia musiikistani.” Erityinen onnistumisen kokemus oli, kun vanhempi mies kertoi, että **Frida** oli itkettänyt häntä, vaikka mies kertoi olevansa kiveäkin kovempi.

”Rakastan elokuvia, teatteria, kirjallisuutta ja maalauksia. Moni asia kiinnostaa ja kaikki liittyy kulttuuriin. Urheilu ei kiinnosta yhtään”, kulttuurin suurkuluttaja Behm sanoo.

”Minusta ei saa jazz-muusikkoo vaikka mikä olisi.”

”Suurin osa palautteesta on koskettavaa, ihmisten tunnelukset ovat auenneet. Hienoa tietää, että minun tekemäni taide koskettaa. Sen takia minä tätä teen.”

”Jos sanoisi, että tekee musiikkia vain itselleen, valehtelee. Muuten ei julkaisisi yhtään mitään.”

Syksyllä Behmillä on edessä 14 keikan kiertue ympäri Suomea – mikäli keikat voidaan pitää. ”Jos syksy ei onnistu, ehkä ihmiset odottavat. Tilanne on kaikille sama, ei maailma kaadu minun levynjulkistamiskiertueeni mukana.”

Musiikilla ei pidä kilpailla

Vaikka Behmin musiikki on loistanut eri listojen kärjessä, hän ei musiikilla kilpailemisesta innostu. ”En halua kilpailla missään. Uusi artisti joutuu aina vertailun kohteeksi, mutta ei, jokainen on oma itsensä.”

”Biisi voi olla hyvä, vaikka se ei striimaisikaan platinaa”, Behm sanoo, mutta korostaa, että kaupalliset tavoitteet eivät ole vääriä. On monta tapaa tehdä musiikkia.

Monesti kysytään, mitä uutta artisti tuo. Behm ei väitä olevansa skenen uudistaja, ei

polkupyörääkään tarvitse keksiä uudelleen.

”Vaaditaan, että pitäisi olla erilaista. Miksi?” Musiikin tarjontaa on niin paljon, että se koetaan usein kertakäyttötavarana. ”Kaksi kuukautta vanhoista biiseistä voi jo kuulla sanottavan, että niihin on kyllästytty. Itse kuuntelen samoja levyjä koko ajan.”

Hyvä biisi ei mene muodista, Behm sanoo. ”Maailmassa vaan pitää olla hyviä biisejä, ei niiden tarvitse olla maata mullistavia.”

Musiikki on Behmille jotakin valtavaa. ”Se on osa minua, ei jokin asia minulle.” Musiikki on elämäntapa ja todella henkilökohtainen asia.

Behm on kulttuurin suurkuluttaja. ”Rakastan elokuvia, teatteria, kirjallisuutta ja maalauksia. Moni asia kiinnostaa ja kaikki liittyy kulttuuriin. Urheilu ei kiinnosta yhtään.”

Parasta on kuitenkin musiikki. ”Ei ole mitään, mikä saisi minussa aikaan sellaisia tuntemuksia kuin musiikki.”

”Se on ihana asia, intohimo, jota saa tehdä työkseen. Toivoisin, että jokainen ihminen saisi tehdä jotakin, joka on hänelle intohimo.”●

Etelärannan sävellyksistä vastaa kitaristi Juha Sarkkinen sekä sanoituksista ja laulusta Veera Aivio.

KUVA: TUOMAS KOKKONEN

Kun Janis Joplin kohtasi Oasiksen

Eteläranta satsaa vahvoihin melodioihin, koviin kertosäkeisiin ja hyviin teksteihin.

Teksti JUHANA UNKURI

Elettiin vuotta 2013. **Juha Sarkkinen** oli soittanut ja laulanut vuosia The Currents -bändissä. **Veera Aivio** oli puolestaan laulanut pitkään lähinnä eri cover-bändeissä. Alkuna heidän yhteinen kokoonpanonsa Eteläranta sai USA:ssa, Miami Beachissa.

”Olimme siellä työnantajamme järkkäämällä reissulla ja jonkun dokailuillan loppumetreillä tuli puheeksi, että minulla on joi-takin demoja, mihin olisi kiva testata toista laulajaa”, Sarkkinen taustoittaa.

Reissun aikana vireillä oli ensin ”legendaarinen, mutta kuvitteellinen” punkbändi.

”Punkbändiä meistä ei tullut, eikä Kalpea Vulva -nimikään jäänyt käyttöön. Lo se kuitenkin tietynlaisen pohjan tulevan bändin huumorin tasolle”, Aivio jatkaa.

Kun työporukka palasi takaisin Suomeen, Sarkkinen lähetti Aiviolle kännykkädemot biiseistään. Tämä kirjoitti suomenkieliset tekstit.

Ensimmäiset demonsa Eteläranta-nimen saanut yhtye teki Sarkkisen kämpillä Helsingin Kruununhaassa. Aivion ja Sarkkisen mukaan hyvä tyyppiys oli ehdottomasti bändin perustamisen ydin.

”Ekan keikkamme vedimme duona. Pian mukaan tuli vanhoista bändihommista tuttuja sällejä ja muutama uusi naama lähipiiristä; loistavia soittajia ja ennen kaikkea hyviä tyyppisiä. Aika pienellä vaihtuvuudella olemme pysyneet siitä asti pystyssä”, Sarkkinen toteaa.

Lavatanssia ja karaokea

Lapsena Veera Aivio haki tuntumaa musiikkiin lavatansseista.

”Muistan kerran, kun istuin lavan reunalla ja silittelin ihastellen **Eino Grönin** valkoisia kiiltonahkakenkiä hänen laulaessaan. Miten paljon tämä on vaikuttanut musiikki- tai kenkämakuuni, sitä on vaikea arvioida.”

Aivio toteaa, ettei hän ollut lapsuudessaan erityinen musadiggari.

”Lapsuudenkodistani mieleeni on jäänyt vain yksi levy, veljelläni ollut Cliftersin *Hummala on jumala*, jonka biisit osasimme siskoni kanssa ulkoa. Me kaksi lauloimmekin lapsena aikailla koko ajan.”

Peruskoulun jälkeen Aivio suuntasi Kangasniemeltä Savonlinnan taidelukioon. Sitten hän valmistui graafikoksi Kuopion Muotoiluakatemiasta. Omilleen >>>

>>>

muutettuaan Aivio oli alkanut kuunnella muun muassa **Bonnie Tyleria**, **Tina Turneria** ja **Janis Joplinia**.

”Heillä kaikilla on mahtava ja tunnistettava soundi. Erityisesti Joplinissa on jotain sellaista, mikä osui isosti: tulkinta, tunne ja koko sen ajan estetiikka. Kuuntelin aika paljon myös CMX:ää, mutta lähinnä sen vuoksi, että yritin vaikuttaa jotenkin mystiseltä ja syvälliseltä. Oikeasti en silloin ymmärtänyt niistä lyriikoista juuri mitään”, Aivio naurattaa.

Myöhemmin Aivio alkoi kuunnella muitakin suomalaisbändejä kuten Zen Cafés, Scandinavian Music Groupia ja Leevi and the Leavingsia. Aivio tapasi laulaa innokkaasti karaokessa, josta hänet poimittiin kuopiolaisen Supersonic-coverbändin solistiksi. Pari vuotta myöhemmin hän muutti Helsinkiin.

”Helsingissä pörräilin erilaisissa projekteissa etsien musiikillista loppusijoituskohdettani. Lauloin muun muassa coverbändissä nimeltä Veera, jossa esitimme **Amy Winehousea**, **Duffya**, **Jimi Hendrixia**, Skunk Anansieta ja muita suosikkejani.”

Aivio nautti coverbändeissä laulamasta, mutta vähitellen alkoi kypsyä ajatus oman musiikin tekemisestä. Ennen Etelärantaa hän teki joitain kappaleita nainen ja kitara -meiningillä.

Musiikin alkulähteillä

Samaan aikaan toisaalla: Juha Sarkkisen ensisoitin musiikkileikkikoulussa oli kantele, mutta sittemmin instrumentiksi valikoitui kitara. Klassisen kitaransoitonopettaja tutustutti Sarkkisen Nirvanaan ja pian hän löysi Oasiksen.

”Näin kirpputorikäynnillä isosta kuvaputketelevisiosta Much Musicin toimittajan tekemän Oasiksen haastattelun, jossa he selittivät biljardisalissa älyttömät turkit päälään, kuinka niitten bändi on paras. Näin sinetöityi elämän mittainen rakkaussuhteeni Oasikseen.”

Jo ennen Oasiksen löytymistä Sarkkinen oli pyöräillyt kotoaan kaupungin toiselta laidalta Oulun pääkirjastoon – edestakainen matka oli runsaat 26 kilometriä – lainatakseen The Beatlesin *Help*-elokuvan.

”Se musiikki kosketti. **Ringo** oli coolein ikinä. Näytti siltä, että hänellä on hauskaa soittaessaan.”

Sarkkisen bänditoiminta alkoi ala-asteen bändikerhossa. Toinen yhtyeistä soitti Oasista, Nirvanaa sekä Apulantaa ja toinen punkkia. Yläasteella Sarkkinen löysi myös räpin ja hän vaikuttaa edelleen tuottajana hip hop -koonpanossa Kultaleima.

Brittipoppia ja -rockia soittanut The Currents syntyi vuonna 2007 kouluprojektina ammattikorkeakoulussa Tampereella, jossa Sarkkinen opiskeli Digitaalinen ääni ja kaupallinen musiikki -linjalla. Vuonna 2009

Veera Aivio haluaa kirjoittaa tekstejä, jotka voivat sekä koskettaa että naurattaa. Juha Sarkkisen mukaan yhtyeen musiikki on sekoitus menneiden vuosikymmenten kitaravetoista brittirockia ja suomimusiia.

”Kun lavalle könyää, kaikki muu unohtuu. Bändin tyypeistä saa energiaa.”

Sarkkinen oli vaihto-opiskelijana Southamptonissa, mikä poiki The Currentsille Etelä-Englannin minikiertueita.

Sarkkinen kertoo pitävänsä musiikista laajalla skaalalla aina Wu-Tangista **Leo Sayeriin**. Musiikillinen tausta löytyy kuitenkin brittipopista sekä -rockista ja Oasis on ollut bändeistä ehdottomasti tärkein.

”Oasiksessa musiikki, asenne, kulttuuri ja nuoti yhdistyvät toisiinsa saumattomasti ja itseäni puhuttelevasti. Heidän musiikissaan on optimistisuutta, sävellykset ovat näennä-

sen yksinkertaisia ja teksteissä on nerokkaita lauseita, jotka voivat tarvittaessa kannatella hetken koko elämää.”

”Oasis on myös nimennyt haastatteluissa artisteja, joita he tapaavat kuunnella. Sitä kautta olen päässyt ikään kuin musiikin alkulähteille ja löytänyt suurimman osan kuuntelemastani musasta: muun muassa **Paul Weller**, The Smiths, The Stone Roses, The La's, The Jam, Libertines, The Small Faces ja The Beatles. Koko tuo maailma yhdistettynä nykyräppiin on soittoilistani arkeen ja juhlaan.”

Hienointa, mitä voi olla

Edellä kerrottu on pohjana Etelärannan musiikille.

”Musiikkimme on sekoitus menneiden vuosikymmenten kitaravetoista brittirockia ja suomimusiia. Jotkut biisit sisältävät enemmän vaikutteita 60-luvun jutuista ja joissakin kuuluu vaikkapa kantripunk. Yhdistävänä tekijänä ovat kuitenkin aina vahvat melodiat, kovat kertsit ja hyvät tekstit”, Sarkkinen linjaa.

Aivio haluaa kirjoittaa tekstejä, jotka voivat sekä koskettaa että naurattaa.

”Tässä onnistuvat sanoittaja-idolini **Samuli Putro** sekä **Gösta Sundqvist**. Myös **Elli Haloolla** on mielestäni tämä taito.”

Aivion mukaan Etelärannan tekstien pohjavire on lopulta aina optimistinen. ”Olen ihmisenä sellainen, että maljani on yleensä puolitäysi ja sen vieressä on vielä kullallinen suolapähkinöitä. Toivon tämän kuuluvan myös teksteissäni.”

Sarkkinen tekee Etelärannan sävellykset. Hän työstää niistä ensidemot, jonka jälkeen Aivio tekee tekstit. Luomisvaiheessa he voivat käväistä myös toistensa tonteilla. Seuraavaksi alkaa sovitustyö koko bändin voimin.

”En tykkää yhtään semmoisesta menosta, missä soitetaan tasan se, mitä joku keskinkertainen biisinkkari on omassa hypessään miettinyt. Meillä kaikki soittavat mitä haluavat ja jos menee liikaa ohi alkuperäisestä ideasta, ehdotan muutoksia. Bändin voima on juuri siinä, että jokainen soittaa mukavuusalueellaan ja tuo biiseihin oman lisänsä. Ilman **Rykiä**, **Osoa**, **Peteä**, **Markoa** ja **Reneä** tämä homma ei soundaisi, tai tuntuisi yhtään samalta”, Sarkkinen toteaa.

Eteläranta on keikkaillut vuosien mittaan aktiivisesti ja julkaissut useita singlejä tyylikkäine musiikkivideoineen. Aivion mukaan Eteläranta on parhaimmillaan liveinä.

”Kun lavalle könyää, kaikki muu unohtuu. Bändin tyypeistä saa energiaa. Livekeikat ovat hienointa, mitä voi olla.”

Vuoden 2020 aikana korona on tuonut omat vahvat reunaehdonsa. Mutta mitä kohti Eteläranta on matkalla?

”Olemme matkalla kohti huippua. Tällä hetkellä keskenämme kävelen, mutta tilaamamme bussi saapuu pian ja helpottaa matkaa”, Sarkkinen määrittelee. ●

Etelärannassa on kaikkiaan seitsemän jäsentä.

ETELÄRANTA

● Perustettu vuonna 2013. ● Yhtyeen ydinkaksikkona toimivat säveltäjä, kitaristi ja tuottaja **Juha Sarkkinen** sekä laulaja ja sanoittaja **Veera Aivio**. ● Muut jäsenet **Otso Paasi** (rummut), **Matias Kilpiö** (basso), **Pete Puustinen** (kitara), **Marko Valkonen** (koskettimet) ja **Rene Korpela** (perkusiot).

Johtosävel

ILMO LAEVUO
Gramexin toimitusjohtaja

Uutta normaalia?

Korona tuli lyhyellä varoituksella ja iski lujaa. Erilaiset toiminnot ovat ottaneet iskua tai sopeutuneet hyvin eri tavoin.

Oikeudenhaltijoihimme tilanne vaikuttaa musertavasti. Kun mahdollisuudet järjestää tapahtumia ja esittää musiikkia on ollut joko kielletty tai voimakkaasti rajoitettu, on elinkeinon harjoittaminen mahdotonta tai kannattamatonta.

Kun lisäksi yhtälöön vaikuttaa yleinen tunnelma erilaisine pelkoineen ja huolineen, ei tilanteen muuttuminen ennalteen voine tapahtua yhtä nopeasti kuin heiluri viime maaliskuussa heilahti nykyiseen suuntaansa. Muusikoiden ja tuottajien puolesta ei voi kuin toivoa, että nykytilanne on mahdollisimman lyhyt välivaihe käydessämme kohti vielä paljolti tuntematonta uutta normaalia.

Osittaista lohtua kurimuksessa oleville oikeudenhaltijoillemme voivat tuottaa Gramexin keräämät tekijänoikeuskorvaukset. Musiikkia käytetään edelleenkin mediassa ja muussa liiketoiminnassa, vaikka korona on vahvasti siihenkin vaikuttanut. Täystyrmäystä musiikin käytölle ei kuitenkaan ole tullut.

Gramex on pyrkinyt auttamaan oikeudenhaltijoitaan hädän keskellä. Tekemisen prosessit, etätyövalmiutemme ja muut työkalut mahdollistivat keväisen tilitysprosessin nopeuttamisen yli kuukaudella. Saimme keskelle poikkeustilaa jakoon lähes 10 miljoonaa euroa poikkeuksellisen rivakasti.

Nopeasti saimme myös koottua noin miljoonan euron tukipaketin suoraksi tueksi tulonmenetyksistä kärsiville oikeudenhaltijoille. Säätiöt MES ja ESES ovat hoitaneet käytännön avustustoimet, samoin jäsenjärjestömme Muusikkojen liitto ja Musiikkituottajat. Näiden toimien jatkoksi onnistuimme vielä kiiruhtamaan elokuulle ylimääräisen tilityksen, noin 3 miljoonaa euroa.

Nyt odotamme julkiselta vallalta avun määrässä ja kohdentamisessa musiikki-alan lähes täyden pysähdyksen ja erityispiirteiden huomioimista. ●

Tilanne vaikuttaa musertavasti.

Valtion koronatuki ei toimi musiikkialalla

Musiikkiala ajaa uutta hakuaikaa ja korjattuja kriteerejä korona-ajan kustannustukeen.

Teksti LAURI KAIRA

Vaikka kesä oli musiikkialalle surkea, se ei oikeuta kustannustukeen. Tukikriteereissä hyväksytään vain huhti- ja toukokuussa syntyneet tappiot.

KUVA: © ZHAOJIANKANG / DREAMSTIME.COM

Music Finlandin mukaan korona on vienyt jo kolmanneksen koko musiikkialan arvosta, ja lisää iskuja tulee koko ajan. Tulonmenetykset kotimaassa ovat yli 220 miljoonaa euroa.

Tilannetta vaikeuttaa se, että erityisesti tapahtuma- ja musiikkikärjellä markkinoitu valtion kustannustuki ei sovellu musiikkialalle juuri lainkaan.

Kesän tappiot eivät oikeuta tukeen

Valtio loi kustannustuen sen jälkeen, kun Business Finlandin koronatukien ongelmat tiedostettiin.

Kustannustukea saa, jos liikevaihto on pudonnut 30 prosenttia edellisvuodesta ja on vaikeasti sopeutettavia kiinteitä tai palkkakuluja. Tuesta tiedotettaessa mainittiin erityisesti tapahtuma- ja musiikkiala.

Valitettavasti tuki ei kuitenkaan sovellu näille juuri lainkaan. Tuen kriteerit ovat alalle sopimattomat.

Suuri ongelma on se, että tukea voi saada vain huhti-toukokuulle ja että tuen tarve arvioidaan pelkästään huhti-toukokuun tilanteen mukaan.

Tukea saa siis vain, jos huhti-toukokuu meni 30 prosenttia heikommin kuin edellisvuonna. Mutta tukea ei saa, jos alan tärkein sesonkiaika eli kesä meni heikommin kuin edellisvuonna.

ONGELMA VAHVISTETAAN VALTIOKONTTORIN KOTISIVULLA

TUKIKRITEERIEN soveltumattomuus tapahtuma- ja musiikkialalle ei ole uutinen valtiotalle. Asiasta on oma kysymys ja vastaus -ohje valtiokonttorin kotisivulla www.valtiokonttori.fi. Ote sivuilta kuvaa ongelman selvästi:

”KYSYMYS: Olemme tapahtuma-alan yritys ja urakoimme mm. suurten festivaalien, konserttien ja yleisötapahtumien kalustovuokraajana. Tämänlaatuiset tapahtumat sijoittuvat kesä-, heinä- ja elokuulle, jolloin yrityksemme koko vuoden liikevaihdosta suurin osa toteutuu. Valtiovallan kielloilla ja rajoituksilla on koko kesän 2020 liikevaihto peruuntunut. Voimmeko verrata vuoden 2019 kesä-elokuun liikevaihdon laskua vuoden kesä-elokuun liikevaihtoon?”

VASTAUS: Lain mukaan liikevaihdon vertailukausi on yrityksen vuoden 2019 maaliskäkuun myynnin keskiarvo. Tai, jos yritys on perustettu 1.3.2019 tai myöhemmin, vertailukauden myynti on vuoden 2020 tammi-helmikuun myynnin keskiarvo. Tästä ei ole mahdollista joustaa, eli yritys ei voi ottaa vertailukaudeksi jotain muuta ajankohtaa.”●

Kustannustukeen ei ole rakennettu musiikkialan yrityksille sopivia kriteerejä, Kaisa Rönkkö sanoo.

KUVA: AGENCY LEROY/MUSIC FINLAND

Tuen kriteerit sivuuttavat siis kaksi tärkeää faktaa: koronarajoitukset jatkuivat paljon pitempään kuin huhti-toukokuun ja sen, että huhti-toukokuu on aivan väärä hetki arvioida alan menestystä.

Kesä oli monelle toimijalle katastrofi. Mutta se ei täytä tuen ahtaita kriteereitä.

Kriteereissä on muitakin ongelmia. Tuki ei esimerkiksi huomioi sitä, että musiikkialalla tulee paljon tuloja viiveellä tekijänoikeusjärjestöjen kautta. Osa korona-ajan menetyksistä realisoituu tappioiden vasta syyskuudella. Näilläkään tappioilla ei ole merkitystä, koska ne eivät näkyneet vielä huhti-toukokuussa.

Musiikkiala vaatii muutosta

Musiikkialan järjestöt ja Music Finland ajavatkin sitä, että 31.8. päättyneen hakuaikea avataan uudelleen ja kriteerit korjataan. Eduskunnasta on saatu sen verran ymmärrystä, että järjestöt ovat varovaisen toiveikkaita, että asiaan voitaisiin lokakuussa palata.

”Musiikkialan kriisi ei osoita laantumisen merkkejä. Alkusyöksen viranomaisviestintä on ollut epä johdonmukaista ja hidasta ja vaikuttanut kysyntään”, sanoo Music Finlandin toiminnanjohtaja **Kaisa Rönkkö**.

”Tapahtumia joudutaan perumaan jatkuvasti sekä epäselvyyksien että taloudellisen kannattamattomuuden tähden.”

”Ahdinkoa pahentaa se, etteivät yritykset ole soveltuneet tarpeeksi kattavasti tapahtuma-alojen yrityksille ja konkurssiaallon uhka kasvaa. Yksinyrittäjän 2 000 euron tuki on laiha lohtu maaliskuusta jäissä oleille toimijoille, eikä kustannustukeen saatu rakennettua kriteeristöä, joka soveltuisi musiikkialan yrityksille.”

Rönkön mukaan koronatuet lähtökohteisesti rakennettiin vain alkuvuoden tappioiden korvaamiseksi. ”Tilanne kuitenkin jatkuu edelleen, mutta valtiovalta ei ole huomionnut tätä millään lailla.”●

ERI SEKTORIT KÄRSIVÄT ERI MÄÄRIÄ

KORONA ON kohdellut musiikkialan eri sektoreita eri tavalla. Kun menetykset olivat eniten kärsineellä yksityisellä live-sektorilla yli 70 prosenttia, olivat ne julkisen puolen konserttitoiminnassa vain 3,5 prosenttia.

Elävän musiikin kokonaisarvo vuonna 2019 oli 512,2 miljoonaa euroa. Se jakautuu 300 miljoonan euron kokoiseen yksityiseen livenektoriin ja noin 211 miljoonan euron julkiseen sektoriin. Yksityispuoli painottuu tapahtumiin ja festivaaleihin.

Suurin menettäjä on yksityinen live-sektori. Se menetti tuloja noin 217,3 miljoonaa euroa eli 72 prosenttia arvostaan. LiveFIN ry:n arvion mukaan koronan vuoksi on jäänyt toteutumatta 8 200 musiikkitapahtumaa ja tapahtumakenttä menetti 5,5 miljoonaa asiakasta.

Tapahtumajärjestäjät ottivat itse takkiinsa tästä noin puolet. Liki puolet menetyksestä valuu ohjelmaa ja tuotantoa tarjoaville tahoille, kuten muusikoille.

Julkinen live pääsi helpommalla

Elävän musiikin julkinen sektori pärjäsi paremmin. Music Finland arvioi tämän portaan tulonmenetyksiksi 6,7 miljoonaa euroa. Se on vain 3,2 prosenttia alan arvosta.

Julkisella sektorilla suurimmat toimijat ovat sinfoniaorkesterit (81,9 miljoonaa euroa vuonna 2019) sekä Suomen Kansallisopera ja -baletti (58,3 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Julkinen sektori onnistui kompensoimaan menetyksiä lomautuksilla, force majeure -peruutuksilla ja muilla säästöillä.

Äänitekauppa 5 miljoonaa

Musiikkituottajat – IFPI Finland ry:n tilastoima äänitteiden tukkumyynnin arvo vuonna 2019 oli 55,2 miljoonaa euroa. Äänitteiden verolliseksi kuluttaja-arvoksi muutettuna tämä tarkoittaa 88,9 miljoonaa euroa. Tästä 28 prosenttia on indie-yhtiöiden osuutta.

Äänitekaupan menetys on toistaiseksi ollut viisi miljoonaa euroa. Se on tukkuarvosta noin yhdeksän prosenttia. Koska Gramex-korvaukset tulevat puolen vuoden viiveellä, menetyksiä on vielä tulossa.

Korona on vaikuttanut lähinnä fyysiseen äänitekauppaan. Eniten kärsivät yhtiöt, joiden tulot painottuvat fyysisiin levyihin. Nämä ovat useimmiten pieniä yhtiöitä.

Suuret levy-yhtiöt taas ovat monesti mukana 360 asteen mallilla myös tapahtumatuotannossa, joten niille kertyy äänitteiden ohella menetyksiä alussa kuvatulla live-puolella.

Muusikot ja tekijät

Gramex ja Teosto keräävät musiikin tekijänoikeuskorvauksia. Vuonna 2019 Teoston kautta kulki 72,1 miljoonan euron arvosta tekijänoikeuskorvauksia. Niiden arvioidaan alenevan 15 prosenttia, joka merkitsee 10,5 miljoonaa euroa.

Gramex keräsi korvauksia vuonna 2019 kaikkiaan 23,6 miljoonaa euroa. Niiden arvioidaan alenevan 13 prosenttia, jonka Music Finland laskee merkitsevän 3,1 miljoonaa euroa.

Lisäksi Muusikkojen liitto on arvioinut ammattimuusikoiden menetykset 50 miljoonan suuruisiksi. Nämä menetykset sisältyvät pitkälti yllä esitettyihin elävän musiikin menetyksiin.●

CLEDOS

- Syntynyt Helsingissä vuonna 1998.
- Oikealta nimeltään **Vladislav Heponen**.
- *Ceissi*-albumi sekä samanniminen lyhytelokuva (2020).
- Albumin tuottajina muun muassa suomalaiset **Fractious Frank**, **Andrei Kipahti** ja **MDS** sekä yhdysvaltalainen **ChaseTheMoney**.
- Fiittaajina *Ceissi*-levyllä muun muassa **Gettomasa**, **Pyhimys** ja **Versace Henrik**.
- Emma-ehdokkuudet 2018 Vuoden tulokas -kategoriassa ja 2019 Vuoden hip hop/r'n'b -kategoriassa.

KUVA: AARON SIRAINEN

Ei tarvitse mennä virran mukana

Musiikki on Cledosille osa laajempaa taiteellista kokonaisuutta.

Teksti JUHANA UNKURI

Itä-Helsingissä varttunut **Cledos** tapasi viettää joitain vuosia sitten aikaansa Kallahden nuorisotalolla ja päätti kokeilla myös nuorisotalon kellarissa olevan studion musalaitteita. Sitten räppäri **DeezyDavid** ehdotti Cledokselle, että he tekisivät hänelle kappaleen.

”Sitä ennen olin ollut mukana Deezy-Davidin studiosessioissa ja keikoilla hänen tuplaajanaan. Hän opetti minut räppäämään: pysymään biitin päällä, tavoittamaan sanat oikein ja muuta. Minun *Töis*-biisini oli lähinnä inside-läppä, mutta päätimme laittaa sen ulos”, kertoo Cledos, joka toimi tuohon aikaan räppäri **PastoriPiken** taustatanssijana.

Cledoksen *Töis* (feat. DeezyDavid) julkaistiin musavideon kera 1. kesäkuuta 2017 Ensimmäisen kymmenen päivän aikana sitä katsottiin Youtubessa 100 000 kertaa. Nopeaa nousua avitti se, että Cledos oli valmiiksi varsin tunnettu somessa lähinnä muoti- ja tyyliasioiden myötä.

Ensikappaleen Cledos teki omakustanteena, mutta levy-yhtiöt kiinnostuivat tulokkaasta välittömästi. Hän päätti tarttua PME Recordsin tarjoukseen.

Ceissi nousi albumilistan ykköseksi heti ilmestyttyään viikolla 34.

KUVA: MATIAS JALMARI

Sittemmin hänen uransa eteni kuin juna: meriiteinä muun muassa esiintymiset Suomen isoilla festareilla, useampi platinaa strimannut single ja kaksi Emma-ehdokkuutta.

Nykyään Warnerin riveissä oleva Cledos julkaisi äskettäin *Ceissi*-debyyttialbuminsa, jolta löytyy trappimaista hip hoppia, edm- ja house-elementtejä sekä popahtavuutta; levyn populaarisissa melodioissa on kuultavissa myös slaavilaista melankoliaa.

Ceissi on tuotannollisestikin korkealaatuinen teos, mutta Cledoksen originaali soundi ja tatsi nousee vahvasti esiin. Tekstimaailma sisältää niin sanoilla ja äänneillä ilaikoivaa räppäystä kuin tarinallisempaa ainesta.

Levyllä seikkailee Cledoksen kaksi alter ego -hahmoa.

”En lähtenyt rakentamaan levyä tuolla ajatuksella, mutta jossakin vaiheessa tajusin, että kappaleissa on ikään kuin kaksi eri henkilöä, joilla on erilaiset tyyli. Niistä toinen on romanttinen, elegantti ja rauhallinen, musiikillisesti melodisempi. Toinen on energinen ja aika hullu, huligaani-räppäri.”

”Minusta tuntuu, että kaikissa meissä on ainakin kaksi eri puolta. Haluamme tehdä asiat määrättyllä tavalla ja joskus toiste ihan eri tavalla. Joskus et tiedä kumpi noista ihmisistä olet. Pitää antaa kummankin puolen elää”, Cledos pohtii.

Ceissi meni tuoreeltaan albumilistan kärkeen ja julkaisupäivänä yhdeksän sen kymmenestä biisistä sijoittui Spotifyn top 32:een. Samassa yhteydessä julkaistiin – jo laajasti katsottu – *Ceissi*-lyhytelokuva, jonka pääosissa seikkailevat levyn kaksi alter goa. Elokuvan ovat käsikirjoittaneet Cledos itse sekä **Kaverikarim**, joka myös ohjasi sen. >>>

>>>

Liikunnallisuutta ja estetiikkaa

Menestys ei tullut Cledokselle – oikealta nimeltään **Vladislav Heponen** – yllätyksenä.

”Tiesin jo junnuna, että haluan tehdä jotain luovaa ja toimia viihdealalla. En kuitenkaan siinä vaiheessa tiennyt mitä se käytännössä olisi: näyttelystä, musiikkia vai jotain muuta itsensä ilmaisua. Nyt menestys sattui tulemaan musiikin kautta. Ja tuli menestys paljon nopeammin kuin olin ajatellut.”

Kun Cledos (s. 1998) teki ensimmäisen biisinsä, toisen tekeminen ei ollut suunnitelmassa.

”Päätin kuitenkin jatkaa musiikintekemistä, kun kysyntää oli niin paljon. Fanit ja muut kannustajat puski minua eteenpäin.”

Lapsena Cledos kuunteli räppiä, esimerkiksi **Eminemiä, Snoop Doggia** ja **50 Centiä**, ja ylipäättään monenlaista musiikkia. Urheilu ja liikunta on ollut hänelle kuitenkin musiikkia huomattavasti tärkeämpi asia.

Cledos on harrastanut muun muassa taekwondoa, telinevoimistelua, parkouria, skeittautusta, koripalloa, uintia sekä break-dancea ja muuta tanssia. Taekwondossa hänellä on musta vyö. Myös muoti on kiinnostanut Cledosta lapsesta asti, ja hänellä on oma vaatemallisto.

Tämä tausta näkyy vahvasti myös parikymppisen helsinkiläisen videoilla ja keikoilla, joissa korostuu liikunnallisuus, fyysisuus, esteettisyys ja visuaalisuus.

”Tärkeintä on toteuttaa asioita ja tehdä statement. Urheilun avulla olen halunnut kehittää itseäni ihmisenä ja hankkia erilaisia taitoja. Uskon musiikkialalla tarvittavan kilpailuhenkisyuden tulevan minulla urheilu-taustasta.”

Tärkeässä roolissa on ollut myös kaveripiiri, josta he itse käyttävät nimeä **Töis Squad** tai **Töis Crew**.

”Erkanimme vuonna 2015 eri kaveriporukoista niin sanottuina mustina lampaina ja löysimme toisemme. Hengailimme skeittipuistoissa ja muuta. Meillä kaikilla oli unelmia ja visioita, joita olemme lähteneet toteuttamaan.”

Töis Crewn muiden jäsenten juttuja ovat mun muassa muotimaailma mallina tai vaatesuunnittelijana, valokuvaus, videot, dj- ja muut musiikkihommat sekä skeittaus.

”Töis Crew on edelleen voimissaan ja voi paremmin kuin koskaan. Kaikki keskittyvät omiin juttuihinsa ja etenevät hyvin omalla urallaan. Näemme edelleen lähes päivittäin esimerkiksi skeittipuistoissa. Juttelemme asioista ja samalla saamme hyviä ideoita.”

Muutakin kuin musiikkia

Cledos haluaa olla ennen kaikkea artisti ja taiteilija, eikä musiikki ole välttämättä jatkossakaan pääfokuksena.

”Haluan viedä juttuja mahdollisimman paljon eteenpäin ja nostaa leveliä. Minusta tuntuu, että Suomessa artistit eivät yritä ylittää itseään. Sen sijaan noudatetaan tuttuja kaavoja ja pysytään mukavuusalueella. Ehkä ainoa poikkeus on **Cheek**”, Cledos pohtii.

Suurimmaksi esikuvakseen hän nimeää **Kanye Westin**, joka tunnetaan hip hop-artistina, tuottajana ja muotisuunnittelijana.

Cledos muistuttaa, että nykyiset taustavoimat ja käytettävissä olevat resurssit ovat suurena apuna unelmien ja tavoitteiden toteuttamisessa.

”Haluan kehittyä artistina ja tehdä tulevaisuudessa isojakin keikkoja. Niissä ei ole

kysymys vain musiikista vaan muustakin kokonaisuudesta.”

Cledos korostaa fanien tärkeyttä. Hän haluaa olla helposti lähestyttävissä oleva esiintyjä.

”Minulla on kaikenikäisiä faneja; junnupia, oman ikäisiäni ja minua vanhempiakin. Minulle saa tulla vapaasti juttelemaan ennen keikkaa ja myös sen jälkeen. Fanien kohtaaminen on minulle tärkeää”, hän linjaa.

Cledos toteaa, ettei halua tyrkyttää kenellekään omia ajatuksiaan ja näkökulmiaan.

”Minun pointtini on ollut aina se, että jokainen saa olla itsensä. Haluan kannustaa ihmisiä olemaan välittämättä siitä, mitä ympärillä olevat ihmiset sanovat. Kannattaa tehdä itse omat päätöksensä. Ei tarvitse mennä virran mukana.”

Levyllä seikkailee Cledoksen kaksi alter ego -hahmoa.

KUVA: AARON SIPRÄNEN

Ääni

Ääni-palstalla esitellään kauden kiinnostavia äänitekniikan uutuuksia. Teksti: Tommi Saarela

Samson SR880.

Samson SR990.

Suojattua kuuntelua

SAMSONIN rakenteeltaan suljetut SR880- ja SR990 -studiokuulokkeet on suunniteltu palvelemaan muusikon kuuntelua äänitystilanteissa tai meluisilla esiintymislavoilla. Äänittäjällekin ne käyvät.

Kuulokekaksikko lupaa selkeää, erottelevaa soundia sekä poikkeuksellinen kiinteää bassovastetta ammattikäyttäjien lisäksi myös äänitemusiikin kuunteluun intohimoisesti paneutuille.

SR880:n ovaalinmuotoiset pehmikkeet ovat keinoahkaa, SR990 tarjoaa lisäksi myös samettipintaiset pehmikkeet.

Kuulokemallien varsinainen tekninen suorituskyky on yhtenevä, kummankin toistoalue on 20Hz–20KHz ja impedanssi 32 ohmia. Kuulokelementit ovat 50 millimetrin kokoiset, ja pääpan- taa kuvaillaan itsestään säätäväksi.

Kahden ja puolen metrin mittaisen kaapelin oletusliittimenä on 3,5 millimetrin miniplugi, sovitte normijakille toimitetaan mukana.

Kirjoitushetkellä kuulokkeiden katuhinta vai- kuttaa olevan eläväistä sorttia, se seilaa sadan ja kahdensadan euron välillä. SR990 on kaksikosta kaaliimpi. ●

Lisätietoja: www.samsontech.com

Voimaa basistille

BRITTLÄISEN Ashdownin uutuus bassonup- pien saralla on OriginAL-500, joka on puristettu fyysisesti samaan kokoon kuin suosittu edeltäjän- sä, 300-wattinen OriginAL-300. Uutuus tarjoaa kui- tenkin tehoa roimasti enemmän: täydet 500 pun- teja lepattavaa wattia, mikä merkitsee basistille tervetullutta ylijohausvaraa isommillakin areenoilla.

Näppärän kokoinen ja vain 2,5 kilon painoinen nappi on hyvin roudausystävällinen, mutta valmis- tajan mukaan silti monipuolinen ja varustettu sel- kein sävynsäädöin.

Viisialueinen taajuuskorjain koostuu basson, middlen, treblen sekä lo-mid- ja hi-mid -alueiden säädöistä, joiden avulla oikean soundin pitäisi löytyä käden käänteessä. Ekvalisaattorin liittyvän Shape-painikkeen tehtävänä on säätää soundia entistäkin ryhdikkäämmäksi.

Soittimen tuloliitäntä muuntautuu napin painal- luksella oikeaan tasoon niin passiivi- kuin aktiivi- bassollekin. Tulosignaalin tasoa tarkkaillaan pe- rinneisestä VU-mittarista.

Etupaneelista löytyy efektikenkiliitäntä sekä balansoitu DI-lähtö, ja takalevyyn on kahden kai- utinlähden oheen lisätty kuulokeliitäntä moni- rointia ja hiljaista harjoittelua varten.

Ashdownin OriginAL-500 -nupin hintaluokaksi on arvioitu noin 450 euroa. ●

Lisätietoja: www.ashdownmusic.com

Ashdown OriginAL-500.

Mesa Boogie Cleo, Dynaplex ja Gold Mine.

Säröä ja enemmän säröä

MESA BOOGIE on julkaissut kolme pedaalia, joi- den luvataan kattavan kitarasäröjen koko spektrin hienovaraisesta pidätelmättömään ylijohkukseen.

Cleo-pedaalia kuvaillaan sarjan miedoimmaksi vaihtoehdoksi, joka on omiaan esimerkiksi blues-, indie- ja juurimusiikkiin. Perinnehenkisenä buus- terina se ei jyrää soittimen yli vaan ikään kuin ko- rostaa instrumentin omaa sointia tuottamalla har- monisesti rikkaita ylä-ääneneiksi. Pedaalissa on kolme säädintä: Level, Gain ja Tone.

Vintage-vaikutteinen Dynaplex tarjoilee nimensä mukaisesti seitsenkymmenluvun brittisäröä niin kompeihin kuin sooloihinkin. Säätimiä tähän tarkoitukseen on neljä: Level, Gain, Presence ja Tone. Luukun alle kätkeytyy lisäksi kytkin korjai- melle, joka tarjoaa haluttaessa pehmenystä kes- kialuevoittoiselle brittisärölle.

Gold Mine on kolmikoinen säröpedaali ul- vovaan, aggressiiviseen soittoon. Level- ja Gain- säätimien rinnalla pedaalissa on kolmella säädöllä varustettu taajuuskorjain, ja lisäkytkimenä Tight, jonka luvataan tiukentavan särösointia erityisesti alataajuuksilla.

Mesa Boogien Cleo-, Dynaplex- ja Gold Mine -pedaalit ovat kalifornialaista tekoa ja maksavat noin 250 euroa kappale. ●

Lisätietoja: www.mesaboogie.com

”Kipinät on minun vuosien haaveilujeni täyttymys”, sanoo kuoron perustaja ja kuoronjohtaja Kaisa Halmemies (edessä).

KUVA: MERIITA LAUTAMÄKI

Vähän erilainen kuoro

”Kipinät on vuosien haaveilujen täyttymys.”

Teksti NOORA MARTTILA

Kipinät-kuoro on jyväskyläläinen populaarimusiikkiin suuntautunut sekakuoro, jonka noin 40 jäsentä ovat kaikki kovatasoisia musiikin harrastajia tai ammattilaisia.

Kuoron perusti palkittu kuoronjohtaja **Kaisa Halmemies** vuonna 2018.

Kesällä 2019 Kipinät voitti kolme kultaista leimaa Tampereen Sävelen kansainvälisessä kuorokatselmuksessa. Samalla Halmemies palkittiin Kipinöiden johtamisesta arvostetulla johtajapalkinnolla.

Kipinöiden synty

Kipinät syntyi vuonna 2018 kuoronjohtaja Kaisa Halmemiesin unelmasta. Halmemies on opiskellut kuoronjohtamisen maisteriksi Tanskassa.

”Kipinät on minun vuosien haaveilujeni täyttymys. Halusin perustaa oman, vähän

erilaisen kuoron, joka keskittyy kevyempään musaan tasosta tinkimättä. Kuoroskenessä poppia laulavat porukat leimaantuvat helposti b-luokan viihdekuoroiksi ja tähän kaipasin muutosta”, Halmemies kertoo.

Kipinöissä on noin 40 jäsentä ja heitä yhdistää rakkaus musiikkiin. Kipinöiden 1. sopraano **Kerttu Jukkala** ja **Hanne Kivioja** liittyivät Kipinöihin noin vuosi sitten.

”Yhteinen rakkaus musiikkiin ja laulamiseen tuntui heti ensimmäisistä yhteisistä treeneistä asti ja Kipinät tuntuu todella tiiviiltä ystäväporukalta tai perheeltä”, Kivioja kuvailee.

Kipinät on sekakuoro ja jäsenet ovat 19–40-vuotiaita. Kuorolaisten musiikillinen tausta vaihtelee.

”Osa porukasta on musiikin ammattilaisia, mutta joukkoon mahtuu myös muiden alojen osaajia. Kaikkia meitä kuitenkin yhdistää aktiivinen harrastuneisuus musiikin saralla”, Jukkala sanoo.

Erikoisuutena kuoroimprovisaatio

Kipinät esittää rytmimusiikkia kuorosovituksin. Ohjelmistosta löytyy klassikkoja sekä uusia hittejä.

”Kipinöiden ohjelmisto pohjautuu pääosin pop- ja jazzmusiikkiin, mutta teemme muutakin. Erikoisuutemme on kuoronjohtajamme ohjauksella tapahtuva kuoroimprovisaatio, jossa pääsemme luomaan joka kerta ihan uusia äänimaisemia toisiamme kuunnellen”, Jukkala sanoo.

Improvisaatioteokset vaativat luottoa toisiin kuorolaisiin.

”Improvisoidessa olemme todellakin yhtä, hengitämme samassa rytmissä, kuulemme pienetkin vivahteet toistemme laulusta ja äänemme sulautuvat toisiinsa. Jollain maagisella tavalla olemme täysin samalla aaltopituudella ja sävellämme siinä hetkessä omaa teostamme sen hetken yhteisellä tulkinnallamme. Todellakin taianomaista”, Kivioja kertoo.

Yhtä perhettä

Kuorolaulu on ennen kaikkea yhdessä tekemistä ja oppimista.

”Yhteisöllisyys on parasta, ja se että porukassa uskalletaan tehdä asioita, mitä yksin ei tulisi tehtyä. Kuoronjohtajana parasta on nähdä, kuinka laulajat kehittyvät ja löytävät oman persoonallisen paikkansa osana kokonaisuutta”, Halmemies kertoo.

Kipinät tapaavat toisiaan myös vapaaajalla. ”Kuoron jäsenet ovat kuin yhtä perhettä, hyvin usein on tiedossa yhteisiä illanviettoja.”

”Kipinät on tiivis porukka, johon on mukava kuulua”, Jukkala ja Kivioja kertovat.

Poikkeustilassa

Koronapandemiasta huolimatta Kipinöille kuuluu hyvää ja kuorotoiminta on jatkunut digitaalisesti.

”Keväällä kun kokoontumisia alettiin rajoittaa, viikoittaiset harjoituksemme siirtyivät etäyhteyden päähän. Zoomin kautta pidettiin harjoituksia viikoittain, mutta sovitut esiintymiset peruuntuivat niin keväältä kuin kesältäkin”, sanoo Kivioja.

Maailman pysähtyminen keväällä innoitti kuoronjohtaja Halmemiesin ideoimaan ja toteuttamaan kuorolle ensimmäisen oman kappaleen nimeltä *Poikkeustilassa*.

”Kun rajoitukset iskivät päälle, inspiroiduin kirjoittamaan Kipinöille oman tsemppi-biisin. Kappale syntyi muutamassa päivässä, kuorolaiset äänittivät ja kuvasivat omat osuutensa kotioloissa ja niistä palikoista rakennettiin meidän ensimmäinen oma julkaisu *Poikkeustilassa*”, Halmemies kertoo.

Haaveena artistiura

Tulevaisuudessa Kipinöiden tavoitteena on tehdä innostavia projekteja ja nauttia yhdessä musiikista.

”Musiikkitalolla esiintyminen olisi mahdollista päästä kokemaan ja joku isompi areenakeikka. Ulkomaillekin olisi kiva päästä esiintymään”, kertoo Halmemies.

Myös oman musiikin tekeminen ja yhteistyö muiden artistien kanssa kiinnostaa Kipinöitä.

”Pitkällä tähtäimellä toivon, että Kipinöistä kasvaisi bändin kaltainen kiinnostava artisti”, Halmemies jatkaa.

Yllätyksiä Suomipopilla

Yhteyksien kautta Kipinät pääsivät esittämään Radio Suomipopilla versionsa **Antti Tuiskun** *Valittu kansa* ja **Mikael Gabrielin** *Löytäjää saa pitää* hiteistä artisteille itselleen.

TUHANSIEN KUOROJEN MAA

Suomessa on 3 000 kuoroa. Suomen Laulajain ja Soittajain Liiton Sulasolin kustannusjohtaja **Reijo Kekkonen** mukaan Suomessa on eniten seka- ja mieskuoroja. Keskimäärin kuorojen koko vaihtelee 15–40 jäsenen välillä. Kokoon voi vaikuttaa se, onko paikkakunnalla tarpeeksi laulajia tai onko paikkakunnalla paljon kuoroja, jotka taistelevat jäsenistä.

Kesäkuussa 2019 Kipinät sai vokaalimusiikin festivaali Tampereen Sävelen kansainvälisen kuorokatselmuksen korkeimman palkinnon, kolme kultaleimaa.

Kuoro pääsi esittämään Antti Tuiskun (edessä keskellä) kappaleen Valittu kansa hänelle itselleen Radio Suomipopilla.

”Meiltä kysyttiin, olisiko meillä mahdollisuutta ja innokkuutta lähteä parin päivän varoitusajalla sovitamaan, harjoittelemaan ja esittämään Antti Tuiskun uutta *Valittu kansa* -kappaletta hänelle itselleen. Olimme lyhyen mutta kiivaan Whatsapp-tykittelyn jälkeen täysin varmoja siitä, että tästä emme missään nimessä kieltäydy”, Jukkala kertoo.

”Tunne jälkikäteen oli aivan uskomaton, että mitä tulikaan tehtyä. Mutta aivan yhtä hienoa oli se, että saatiin pian toinenkin kutsu yllättämään Mikael Gabriel samalla sapluunalla. Olin todella ylpeä rohkeista ja taitavista laulajista”, Halmemies sanoo. ●

Muista tehdä musiikkitestamenttisi

Musiikki virkistää vanhanakin muistia, jos se on oikein valittu.

Teksti HEIKKI JOKINEN

Jokaisen suomalaisen pitäisi tehdä musiikkitestamenttinsa, elämänsä soittolista, sanoo Kanta-Hämeen Muistiyhdistyksessä Hämeenlinnassa muistiasiantuntijana työskentelevä **Marko Mustiala**.

”Musiikkimuistot varastoituvat eräiden tutkimusten mukaan aivoissa osaan, johon Alzheimerin tauti ei vaikuta. Jos ihmisen muisti ei enää toimi, omaiset voivat käyttää tällaista elämän soittolistaa muistojen herättelemissä.”

Mielimusiikki luo sillan kadonneisiin muistoihin ja se voi kohentaa muistisairaana turvallisuuden tunnetta ja luottamusta. Oma musiikkimaku on samalla hyvin henkilöko-

htainen asia, sitä ei kannata jättää muiden käsiin. Väärä musiikki ärsyttää, oikea tuo mielihyvää.

Eikä hoitokodin nuori henkilökunta ole ehkä edes koskaan kuullutkaan asukkaiden nuoruuden suosikeista. Musiikki on hyvin sukupolvisidonnaista.

Musiikin myönteinen vaikutus muistisairauksien hoidossa on yleisesti todettu ja hoidossa käytetään laajasti apuna musiikkia. Se voi nostaa esiin tunteita hyvinkin syvältä muistista.

Yhdysvaltalainen tutkimus päättyi siihen, että pysyvimmän muistijäljen meihin on jättänyt musiikki, jota kuuntelimme eniten 14-vuotiaana, Mustiala sanoo. ”Se herättää vahvan tunnemuiston.”

Britanniassa on jo tehty Playlist for life -verkkosivusto, joka auttaa oman elämän soittolistaa laatimisessa. ”Tällaisen soveluksen voisi kehittää Suomeenkin”, Mustiala toivoo.

Musiikilla muistitietoa

Musiikki tekee hyvää, myös aivoillemme. Se aktivoi aivoja ja parantaa terveyttä. Musiikilla voi myös kuntouttaa muistia.

Tutkimusten mukaan pysyvimmän muistijäljen meihin on jättänyt musiikki, jota kuuntelimme eniten 14-vuotiaana.

KUVA: © BOWIE15 / DREAMSTIME.COM

KUVA: VILLE TAPHALA

Ensiferumin Sami Hinkan (vas.) musiikkitestamentista löytyisi musiikkia laajala skaalalla. ”Tapio Rautavaaraa ehdottomasti, isäukko sitä soitti ja radiosta sitä tuli kun mentiin mökille.” Steve'n'Seagullsin Tomi Tajakka miettii, että nyt musiikkitestamentissa olisi Neil Youngia, Led Zeppeliä, Astor Piazzolla, J. Karjalaista ja Raised Fistiä.

Marko Mustiala halusi yhdistää nämä kaksi asiaa. Hän on järjestänyt vuodesta 2016 Kanta-Hämeen Muistiyhdistyksen Musiikki parantaa aivoterveyttä -kampanjan. Vuositainen kampanja kohdentuu kansainväliselle aivoviikolle, jota vietetään aina maaliskuussa viikolla 11.

”Haluamme jakaa tietoa muistisairauksista laajemmin”, Mustiala kertoo yhdistyksensä ja sen keskusjärjestö Muistiliiton työstä. ”Mutta huomaisin, että se ei tavoittanut kaikkia kuten pitäisi.”

Pitkään musiikkipiireissä liikkuneena Mustiala muisti lukemansa artikkelin, jossa kerrottiin musiikin myönteisestä vaikutuksesta aivoterveuteen. ”Ajattelin järjestää pienen kampanjan ja saada mukaan tuttuja paikallisia artisteja.”

Hän päätti kuitenkin kysyä kampanjaan Tuska-festivaaliakin. Se lähti mukaan, ja Mustiala kiittääkin sitä paljosta. Kampanja sai laajan näkyvyyden ja myöhemmin muutkin festivaalit alkoivat tukea hanketta.

Kampanjaan on liittynyt monen eri musiikkityylin ja -lajin artisteja ja yhtyeitä, tähän mennessä yhteensä 18. Mustiala ottaa heihin yhteyttä ja lähes poikkeuksetta he lähtevät mukaan – aivoterveys on kaikille läheinen asia.

Vaatimattomilla resursseilla toteutettu kampanja toimii pitkälti verkossa. Mukana

Lähes pari miljoonaa ihmistä Suomessa on tekemisissä muistisairaiden kanssa.

olevat festivaalit ja artistit jakavat kampanjajulkaisuja sekä sen bannereita. Kampanjaan kuuluvat artistien haastattelut leviävät laajalti sosiaalisessa mediassa.

Kampanjan aikana julkaistaan tekstejä aiheesta ja artistihaastatteluja sekä arvotaan vapaalippuja mukana oleville festivaaleille.

Mustiala sanoo hiukan selvitellessä, onko muualla päin maailmalla vastaavia kampanjoita. Sellaisia ei ole vielä löytynyt.

Ensiferumia saksaksi

Kansainvälisyyskin on hiipinyt mukaan alkujaan paikalliseksi ajateltuun kampanjaan. Osa haastatteluista on käännetty englanniksi, kuten Steve'n'Seagullsin **Tomi Tajakan** tai Insomniumin **Markus Vanhalan**. Keski-Euroopassa suosittu Ensiferumin **Sami Hinkan** haastattelu löytyy englannin lisäksi tyylikkästi saksaksi.

Artistihaastatteluissa kävi ilmi, että monella on kokemusta muistisairauksista lähi-

omaisten piirissä. ”Lähes pari miljoonaa ihmistä Suomessa on tekemisissä muistisairaiden kanssa. Suomi ikääntyy ja ikä on riskitekijä muistisairauksissa”, Mustiala sanoo.

Sairaanhoidajaksi kouluttautunut Mustiala sanoo, että moni ei ehkä tajua, kuinka tärkeää musiikki on hoitotyössä, ja tulee aina olemaan.

”Hoitotyössä ei tarvitse olla musiikin ammattilainen ja uskon, että musiikkia tullaan siinä käyttämään tulevaisuudessa yhä vahvemmin. Musiikki toimii ikäihmistenkin kanssa.”

Yleisö palautti muistin

Muistisairauksien yleisyys näkyy Marko Mustialan tekemien, kampanjassa mukana olevien artistien haastatteluissakin. Steve'n'Seagullsin Tomi Tajakka kertoo, että hänen isoisänsä sairastaa Alzheimerin tautia.

”Olemme käyneet sisarusten kanssa lalamassa vanhustentalolla ja ukkini on >>>

>>>

kova laulamaan myös. Hän laulaa yleensä aina, kun käydään kyläilemässä. Pääsääntöisesti virsiä ja välillä omilla sanoilla. Laulu irtoaa edelleen erittäin komeasti. Musiikki näyttäisi olevan yksi asioista, joka pysyy mukana koko iän.”

Laulaja ja laulun tekijä **Irinallakin** on omakohtaisia kokemuksia muistisairaudesta. Hänen isoäitinsä kaikki muistot hävisivät. ”Itse olin silloin 9–14-vuotias, joten kaikkea en siitä ajasta muista, mutta mieleen jäi se tunne kun oma mummo ei tunne sua, tai loppuvaiheessa omia lapsiaan.”

Elämänsä soittolistasta Irina kertoo jo löytyvän Spotifystä, jossa on monen sadan kappaleen lista. ”Musiikki luo niin vahvoja tunnemuistoja. Sinne täytyisi kyllä varmaan lisätä myös teiniaikojen suosikkeja. Metallicat, Nirvanat, **Madonnat**, **Michael Jackson** ja kaikki tällaiset. Ehkä vähän Abbaakin.”

Muisti voi tehdä tepposet laulajallekin. Haastattelussa Irina kertoo, kuinka äitiysloman jälkeisellä ensimmäisellä keikalla bändin alkaessa soittaa *Älä riko kaavaa* -kappaletta, hän ei äkkiä muistanutkaan sanoja.

Irina meni jo kysymään basistilta, miten kappale menee, kun kuuli eturivin yleisön laulavan ensimmäisiä sanoja ”Monesti sanoo rakkaus...” kohdassa, jossa laulun piti alkaa. Kiitos yleisön, laulu sujui taas.

Irina miettii, että musiikkiteamentin täytyisi sisältää teiniaikojenkin suosikkeja. ”Metallicat, Nirvanat, Madonnat, Michael Jackson ja kaikki tällaiset. Ehkä vähän Abbaakin.” Herra Ylppö ottaisi mukaan sellaista, mihin ei ikinä kyllästy: Pink Floydin the Wall, Toolia ja Lou Reed.

Kotiteollisuuden Jouni Hynynen musiikkiteamentissa olisi pari biisiä Slayeria piristämässä. ”Voisi iskeä vähän virtaa keppiin.”

Musiikki luo vahvoja ja säilyviä tunnemuistoja.

Irina Marko Mustialan haastateltavana kampanjan aineistoja koottaessa. Irinallakin on kokemuksia muistisairaudesta perheen piiristä.

Seuraavaksi merisää ja Slayer

Mitä kampanjaan haastateltujen muusikkojen omalta elämän soittolistalta sitten löytyisi? ”Tällä hetkellä valitsisin varmaan **Neil Youngia**, **Led Zeppelinin**, **Astor Piazzollaa**, **J. Karjalaista** ja **Raised Fistiä**. Todennäköisesti pyytäisin tuomaan kotoani kaikki vinyylit ja soittamaan niitä epämääräisessä järjestyksessä”, Tomi Tajakka sanoo.

Herra Ylppö sanoo, että mukana olisi musiikkia, johon hän ei koskaan kyllästy. ”Siellä olisi Pink Floydin *The Wall*. Jostain syystä sitä voi aina kuunnella. Siellä olisi Toolia. Siellä pitäisi olla **Lou Reed**.”

Ensiferumin Sami Hinkka kokoaisi soittolistalleen musiikkia laajalla skaalalla. ”**Tapio Rautavaaraa** ehdottomasti, isäukko sitä soitti ja radiosta sitä tuli kun mentiin mökille. Humpppamusiikkia, vaikka sitä ei pienenä arvostanutkaan.” Mukaan tulisi muutakin, josta on hyviä muistoja, kuten **Björk**, **Trio Niskalaukaus** ja **Nightwish**.

”Sitä on tullut mietittyä, että nyt palvelutaloissa kuunnellaan 50–60-luvun musaa, niin mitä siellä soi parinkymmenen vuoden päästä, niin ’että laitetaanko Slayeria soimaan? Seuraavaksi merisää ja Slayer?’”

Final Countdown

Kotiteollisuuden **Jouni Hynynen** sulkisi musiikkiteamentistaan heti ulos humpnan ja reggaen, samoin nykycountryn. Mutta **Johnny Cash**, **David Bowie**, **Beatles**, **Eppu Normaali** ja **Sielun veljet** olisivat mukana. ”Ehkä **Kauko Röyhkää** voisi olla pari biisiä.”

”Iron Maiden on täysin pois suljettu. Ei missään nimessä. Mutta jotain raskaampaa saisi olla myös. Ehkä jotain Metallicaa. Pari biisiä Slayeria piristämässä. Voisi iskeä vähän virtaa keppiin.”

”Stray Cats, sitä pitäisi olla paljon. Pet Shop Boys ja Duran Duran, ne voisi molemmat olla listalla. Ja punkkia pitäisi olla ehdottomasti, Sex Pistolsia ja 70-luvun brittipunkbändejä.” Ja **Dead Kennedys**.

Insomniumin Markus Vanhala kertoo, että jo nyt musiikkihankinnat keskittyvät vanhojen suosikkien ostamiseen vinyyleinä. ”Elämän oppivuodet 10–16 muokkaavat oman elämän makuja kriittisesti ja nämä jäävät nostalgioimaan ja kummitelemaan loppuiksi vahvimmin.”

”Eli kyllä sieltä silloin nuo kasarirokit ja ysärialun death/black -metallit ja hiukka progea löytyisi soittolistalta. Iron Maidenit, Europet, Van Halenit, Emperorit, Deathit, Type O Negative, Entombedit, Dissectionit ja Dream Theaterit siis.”

Lisäksi Pink Floydin *High Hopes* ja Vanhalan häävalsinakin soi Type O Negative *Love You To Death*. ”Tähän vielä päälle ensimmäinen itseeni koskaan pikkupoikana iskenyt ja elämän suunnan määrittänyt rokkibiisi, eli Europan *The Final Countdown*. Se varmaan saa sukat pyörimään ja niskat nytkymään vanhainkodissa kuolinvuoteellakin.” ●

INTOHIMONA MUSIIKKI

soundi.fi

- facebook.com/soundilehti
- instagram.com/soundilehti
- twitter.com/soundilehti

pop media

Äänite ilmoituksesta tulee ilmoitus nyt myös Sinulle.

Kehitimme lisää digitaalisia palvelujamme. Kun Gramex saa äänite ilmoituksen Sinun äänitteestäsi, me lähetämme siitä ilmoituksen nyt myös Sinulle.

Kun uudesta äänitteestä on tehty MyGramex-portaalissa äänite ilmoitus, lähetämme siitä muusikoille ja tuottajalle sähköpostiviestin. Tässä viestissä mainitaan kaikki kappaleet, joilla henkilö esiintyy sekä myös muut muusikot ja heidän osuutensa. Tästä on helppo tsekata, että kaikki tiedot ovat kohdallaan.

Pidäthän huolta siitä, että olet ilmoittanut meille oikean sähköpostiosoitteen. Myös äänite ilmoitus tehdään nykyisin MyGramex-portaalissa. Ellet ole rekisteröitynyt MyGramex-portaaliin, tee se oitis, niin saat myös sähköiset palvelumme.

Musiikki tekee hyvää

